

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΛΗ' ΤΕΥΧΟΣ 150
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΝΑΟΥ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΑΝΑΓΚΑΣ

Μέ τις ευχές και τις ευλογίες του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας και πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, θεμελιώθηκε Ἱερός Ναός στην μικρή πόλη τῆς Μπιλόμπα (Bilomba) τοῦ κεντρικοῦ Κασάι ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Κανάγκας κ. Θεοδόσιο. Στή συγκεκριμένη περιοχή οἱ λατρευτικές ἀνάγκες τῶν πιστῶν ἐξυπηρετοῦνταν σέ ἕναν πρόχειρο Ναό κατασκευασμένο ἀπό χόρτα. Οἱ ἐργασίες ξεκίνησαν και παρακαλοῦμε τόν Θεό και τήν Παναγία ὁ ναός σέ σύντομο χρονικό διάστημα νά ὀλοκληρωθεῖ.

Ὁ Σεβασμιώτατος μετακινήθηκε στην Μπιλόμπα ἀμέσως μετά τήν ἐπιστροφή του ἀπό περιοδεία και θεμελίωσε τό νέο Ναό εἰς τιμήν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἀπό δωρητή πού ἐπιθυμεῖ νά κρατήσῃ τήν ἀνωνυμία του. Οἱ πιστοί μέ δάκρυα στά μάτια ἀλλά και μέ αὐθόρμητα τραγούδια και χειροκροτήματα συμμετείχαν στην θεμελίωση τοῦ Ναοῦ τους.

Ὁ Μητροπολίτης μετέφερε σέ ὄλους τις ευχές και τις ευλογίες τοῦ Πατριάρχη και ευχήθηκε γρήγορα νά ευλογήσῃ ὁ Κύριος μέ τις πρεσβεῖες τῆς Παναγίας, νά ἀντικρύσουν τό νέο τους Ναό και μέσα σέ αὐτόν νά λατρεύουν τόν παντοδύναμο Θεό και νά ἀγιάζονται.

Εἶχε, ἐπίσης, τήν ευκαιρία νά συνομιλήσῃ μέ τόν δήμαρχο τῆς πόλεως και μέ τις ἄλλες ἀρχές, οἱ ὁποῖοι τόν ευχαρίστησαν γιά τό Ναό πού θά ἀνεγερθεῖ. Ὁ Σεβασμιώτατος ἀνταπάντησε πῶς οἱ ευχαριστίες ἀνήκουν στόν δωρητή και γενικότερα σέ αὐτούς πού στηρίζουν τό ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς, πού ἀπό τό προσωπικό τους βαλάντιο προσφέρουν, ὄχι σέ ἐμᾶς πού εἴμαστε διαχειριστές τῶν χρημάτων, ἀλλά στους μα-

κρινούς Ἀφρικανούς ἀδελφούς τους.

Οἱ περισσότεροι ναοί τῆς Μητροπόλεως Κανάγκας εἶναι χορτοκαλύβες, μακάρι και ἄλλοι ἀδελφοί πού ἔχουν ἀνάλογες δυνατότητες νά γίνουν κτήτορες ἱερῶν ναῶν τῆς Ἱεραποστολικῆς μας Μητροπόλεως.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κανάγκας

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΑΠΑΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Εισήγηση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κινσάσας κ. Νικηφόρου στήν τακτική Συνεδρίαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας (26 ἕως 29 Νοεμβρίου 2018).

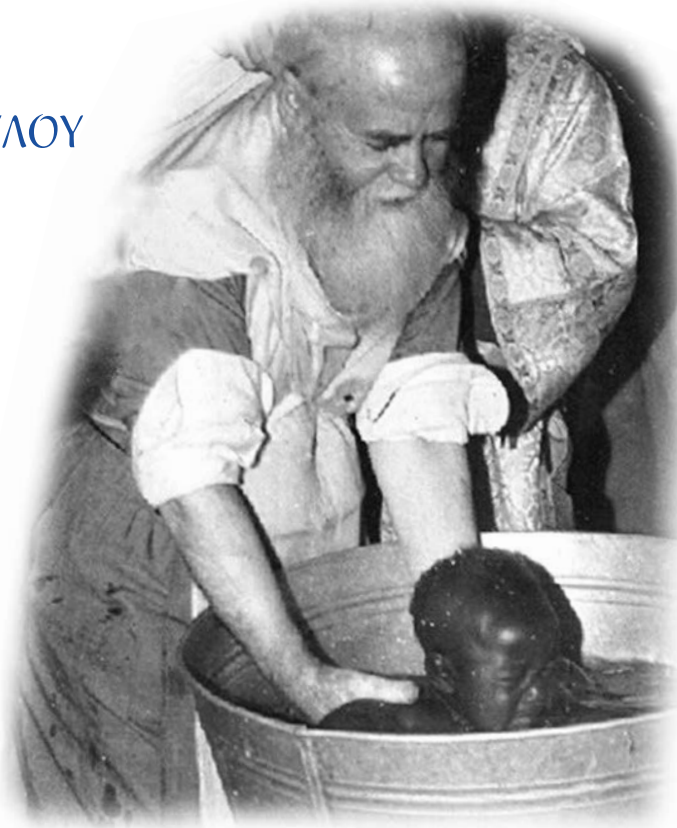
ΜΕΡΟΣ Β΄

Ὁ π. Χρυσόστομος ἀσχολήθηκε καί μέ τόν μεταφραστικό τομέα. Μετάφρασε στήν Σουαχίλι τήν θείαν Λειτουργίαν τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, τήν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, τήν ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου καί τῶν Χαιρετισμῶν καί τήν Ὁρθόδοξο Κατήχηση ἀπό τήν ἀγγλική τοῦ Μητροπολίτου Γερμανοῦ Ποηλυζωΐδου (CATHECISM OF THE EASTERN ORTHODOX CHURCH). Ἐπίσης τά Ἐκκλησιαστικά ἡμερολόγια τῶν ἐτῶν 1966-1970 τῆς Ἱ. Μ. Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς στά ὁποῖα καί πρόσθεσε στό τέλος ἀπολυτικά ἀναστάσιμα καί μεγάλων ἐορτῶν.

Τό 1963 ὁ Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Ἀνθίδης μεταβαίνει στήν Οὐγκάντα κοντά στόν π. Χρυσόστομο. Γράφει στήν Αὐτοβιογραφία του: «... τό 1957, μετέβην εἰς τάς Ἀθήνας, νά σπουδάσω θεολογίαν. Κατά τά ἔτη τῆς φοιτήσεώς μου, ἐδημιουργεῖτο μιᾶ προσπάθεια νά διοργανωθῇ ἐξωτερική ἱεραποστολή, ὅποτε πρῶτος, μετά τήν ἀποφοίτησίν του, τό 1960, ὁ ἀείμνηστος π. Χρυσόστομος μετέβην εἰς Οὐγκάνταν τῆς Ἀφρικῆς ὡς ἱεραπόστολος.

Ὅταν ἀπεφοίτησα, τό 1963, μετέβην εἰς Οὐγκάνταν καί συνεργάσθην μαζί του ἐπί ἓν ἔτος, μανθάνων πολλά, σχετικά πράγματα, διότι ἐκεῖνος ἦτο ἔμπειρος ἀφοῦ ἀπό ἡλικίας δέκα πέντε ἐτῶν ἐζησε εἰς τά μοναστήρια καί εἰς ναούς. Ἐκεῖ δημιουργήσαμεν σεμινάριον, ὁπόθεν ἐξῆλθον δέκα πέντε Ἀφρικανοί ἱερεῖς. Ἀφοῦ ἔμμενον ἓν ἔτος μέ ἀπέστειλεν, ἄς εἶναι εὐλόγημένη ἡ ἐντολή του, εἰς τήν Κένυαν μαζί του.

21. Περιοδικό Ἐξωτερική Ἱεραποστολή, Ἀφιέρωμα, «Αὐτο-

Εἰς τήν Κένυαν ἐδημιουργήσαμε σεμινάριον ὁπόθεν ἐξῆλθον 29 ὑποψήφιοι κληρικοί καί ἐπεράτωσα πέντε ναούς, τοῦς ὁποίους δέν πρόλαβε νά ἀποτελειώσῃ ὁ π. Χρυσόστομος, μεταβάς εἰς Ζαῖρ (Κογκό), διά νά ἀποφύγῃ τοῦς ἱεραποστολογοῦντας, οἵτινες εἶχον ἔλθει,.... «Μετέβην κι ἐγώ, διά τήν ἰδίαν αἰτίαν, εἰς Ζαῖρ, ὅπου ἐδημιούργησα σεμινάριον δέκα ὀκτώ ὑποψηφίων κληρικών καί κατόπιν εἰς Αἰθιοπίαν»²¹.

Πράγματι μετά τόν θάνατον τοῦ π. Χρυσσοστόμου τόν Μάϊο τοῦ 1974 ἔρχεται ὁ π. Ἀθανάσιος στό Μβujimayi, πόλη τοῦ Κογκό, γιά νά συνεχίσει τό ἔργον ἐκεῖνου. Πρός αὐτήν τήν πόλη πήγαινε ὁ π. Χρυσόστομος ὅταν τοῦ συνέβη ἡ ἀκατάσχετη ἀιμορραγία, ἡ ὁποία ἦταν καί ἡ αἰτία τοῦ θανάτου του.

Στήν Ἀνατολική Ἀφρική ἦλθαν κατά μικρά ἢ μεγάλα διαστήματα καί τόν βοήθησαν. Μεταξύ αὐτῶν στενοί συνεργάτες του ἦταν ὁ Κωνσταντῖνος Βασιλόπουλος, ἡ Μαρία Κατσιγαράκη, ἡ Σταυρίτσα Ζαχαρίου, ὁ π. Χριστοφόρος, ἡ Πηνελόπη Κατσέα, ἡ ἀδελ-

βιογραφικόν Σημεῖωμα Ἀρχιμ Ἀθανασίου Ἀνθίδη», 126 (1991) 59.

φή Γαβριηλία, ὁ π. Ἀμφιλόχιος Τσοῦκος. Ὅρισμένοι ἄλλοι ἦλθαν γιά λίγο, οἱ ὁποῖοι πίστευαν ὅτι τά ξέρουν ὅλα. Γράφει μέ πόνο: «Ὅλοι οἱ ἐπισκέπται μας προσέφεραν πολυτίμους ὑπηρεσίας καί ἐδρόσισαν ἐπ' ὀλίγον τās καρδίας μας καί τās ψυχάς τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος Ἱεραποστολῆς τῆς Μητροπόλεως μας, καθὼς καί τῶν ἰθαγενῶν ὀρθοδόξων ἀδελφῶν μας, ὅπου τούτους ἐπεσκέφθησαν. Ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου, ἀφοῦ μās φόρτωσαν κυριολεκτικά μέ τās ἀδελφικές των συμβουλίας, ὑποδείξεις καί παρατηρήσεις μέχρι καί ἐπιπλήξεων ἀκόμη διά τά ὄχι ὀλίγα ἐξ ἀδυναμίας σφάλματά μας "ἀπῆλθον", ἀφήνοντας εἰς ἡμās τήν πικρίαν τόσον τοῦ ταχέως χωρισμοῦ των καί ἀπορφανισμοῦ ἐκ τῆς ἀδελφικῆς των συμπαράστασης, ὅσον καί τῆς ἀδυναμίας μας νά συνεχίσωμεν τούς ὑπ' αὐτῶν διανοιχθέντας τομεῖς ἱεραποστολικῆς ἐργασίας»²².

Τό 1967 ἐκλέγεται Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὁ Μητροπολίτης Εἰρηνοπούλεως Νικόλαος. Τό ἀναγγέλλει μέ μεγάλη χαρά γράφοντας: «Ὁ φωτεινός πύχνος, πού ἦταν ἐπί τῆς χαμηλῆς πύχνης τῆς Μητροπόλεως ἡμῶν, ἐτέθη με τήν θεῖαν χάριν εἰς τήν ὑψηλήν τοιαύτην τοῦ πανσέπτου πῖαν γεραροῦ Θρόνου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου. Προσευχόμεθα καί εὐελπιστοῦμεν εἰς τόν Κύριον, ὅτι εἰς τās ἡμέρας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί Πατρός ἡμῶν Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κου κου Νικολάου τοῦ ἀπό Εἰρηνοπούλεως, μιά νέα περίοδος ἀναζωπυρώσεως καί ἀκμῆς τοῦ ἐπί μακροτάτους αἰῶνας αὐγάζοντος ἀποστολικοῦ τούτου Θρόνου ἀνατέλλει, μέ τήν ἀθρόαν προσέλευσιν εἰς τήν χριστιανικήν Ὀρθοδοξίαν Ἀφρικανῶν αὐτοχθόνων ἐκ πάσης ἀφρικανικῆς γωνίας. Ὁ Κύριος νύδόκησεν οὕτως, ὥστε ἡ προσέλευσις τῶν Ἀφρικανῶν εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν ν' ἀρχίσῃ ἀπό τήν ἀφρικανικήν ταύτην γωνίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς, τῆς ὁποίας ὁ Μακαρ. Πατριάρχης ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος»²³.

Στηρίζει πολλῆς ἐλπίδες εἰς τόν νέον Μητροπολίτην Νικόδημον Γαλιταῦτον μέ τόν ὁποῖον καί κατ' ἀρχήν συνεργάσθησαν καλῶς.

Κάποιοι ἱεραποστολογοῦντες συνεχίζουν νά δημιουργοῦν προβλήματα. «Τήν Ἱεραποστολή, λέγαν, ἤ θά τήν φτιάξωμε ὅπως πρέπει ἤ θά τήν διαλύσωμε...»²⁴. Ἀπό τήν Ἀθήνα ἀπαξιοῦν τό ἔργο του. Μέ θλίψη ὁ π. Χρυσόστομος γράφει στόν Πατριάρχη: «Ναί Μακαριώτατε! Λένε ὅτι δέν ἐπράξαμε τίποτε, ναί τό δεχόμεθα, ἀλλά κάτι κάναμε. Δημιουργήσαμε προϋποθέσεις διά νά ἐργασθοῦν οἱ ἔχοντες τά προγράμματα καί τίς ἱκανότητες. Ἐγώ εἶμαι ἀχρηστος, ἀνίκανος, ἀκατάλληλος». Σέ ἓνα γράμμα του γράφει: «Δέν ξέρω τί συμβαίνει ἀπό τότε πού ἤρθε ὁ τάδε... ὁ Δεσπότης ἀλλοίωσε τήν στάσιν του πρὸς ἐμένα». Βλέποντας τό κλῆμα αὐτό πηγαίνει στήν Αἴγυπτο καί συναντᾷ τόν Πατριάρχη Νικόλαο στό Κάϊρο. Μέ τόν Πατριάρχη εἶχε διακονήσει κάτω ἀπό τό ὠμοφόριό του ὅταν ἦταν Μητροπολίτης Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς, ὁ ὁποῖος ἰδιαίτερα τόν ἀγαποῦσε καί ἐκτιμοῦσε. Τά αἰθήματά τους ἦταν ἀμοιβαῖα. Γράφει ὁ π. Χρυσόστομος σέ πνευματικό του παιδί: «Ἐκανα ἓνα μακρυνόν καί κάπως μακροχρόνιον ταξίδι μετά τό Ἅγιον Πάσχα. Πῆγα στήν Αἴγυπτον, ὅπου ἐν Καῖρω παρουσιάσθηκα στήν Α.Θ.Μ. τόν Πατριάρχη Νικόλαον. Μέ ἐδέχθη εὐμενέστατα μέ ὄλην τήν πατρικήν του καλωσύνην. Εὐθύς ἀμέσως μέ τοποθέτησεν στήν Ἱ.Μητρόπολιν Κεντρῶς Ἀφρικῆς (ὅπου καί ἔμεινα τούς τελευταίους μῆνες) ὡς Ἱεροκήρυκα καί περιοδεύοντα πνευματικόν, ἀλλά κυρίως διά τό ἔργον τῆς Ἱεραποστολῆς»²⁵.

Φθάνει στό Κολουέζι τόν Νοέμβριον 1970, ὅπου ξεκινᾷ τήν ἱεραποστολικήν του δράση. Μετά ἕξι μῆνες ὁ Μητροπολίτης Κεντρῶς Ἀφρικῆς Κυπριανός τόν ἔστειλε στήν Κασένγκα, ὅπου ἐκεῖ ἐργάσθηκε τόσον στούς ὁμογενεῖς Ἑλλήνες ὅσον καί στούς ἰθαγενεῖς. Ἀπό τήν Κανάνγκα ἰθαγενεῖς πληροφορήθηκαν ὅτι

22. Ἀρχιμ. Χρυσόστ. Παπασαραντοπούλου, Τό προσωπικόν τῆς Ἱεραποστολῆς μας, Χριστοῦγεννα 1968, Α.Χ.Π., σελ. 33-34.

23. Ἀρχιμ. Χρυσόστ. Παπασαραντοπούλου, Ὁ Νέος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, Α.Χ.Π., σελ. 34-35.

24. Κωνσταντίνου Βασιλόπουλου, Ἀναλυτική Σκιαγραφία τῆς Ἱεραποστολικῆς Πολιτείας τοῦ π. Χρυσόστομου, Α.Χ.Π., σελ.138.

25. Ἐπιστολή ἀπό Κασένγκα, Ἰουλίου 10,1971, πρὸς Γεώργιον Κωνσταντίνου.

ὀρθόδοξος ἱεραπόστολος βρίσκεται στήν Κασέγκα καί ἐκεῖ πῆγαν ἐπιτροπές καί ζήτησαν νά πάει νά τοὺς μεταφέρει τήν Ὀρθοδοξία. Τοῦ μίλησαν ὅτι ἦταν πολλῆς κιηλιάδες. Σέ ἐπιστολή του στίς 3 Ἰουλίου τοῦ 1972 μᾶς γράφει: «Σᾶς δίδω μίαν πληροφορίαν γιά νά χαρῆτε, νά προσευχηθῆτε δέ ὅλοι οἱ πατέρες καί ἀδελφοί ἰδιαίτερος θερμά. Ἦλθαν καί ξαναἦλθαν ἀπό τὰ ἐνδότερα τοῦ Κογκό (βρίσκομαι στό νότιο ἄκρο) ἐπιτροπές καί μέ ζήτησαν νά πάω κοντά των γιά νά προσχωρήσουν ὁμαδικά στήν Ὀρθοδοξίαν. Παρουσιάσθηκα στόν ὡς ἄνω Μητροπολίτην μου καί μοῦ ἔδωσεν εὐλογία νά πάω παντοῦ. Ἐτοιμάζομαι γιά τόν Αὐγουστον, 1200 καί πλέον κιηλιόμετρα εἰς βᾶθος. Εὐχεσθε καί προσεύχεσθε»²⁶.

Περνᾶ ἀπό Κινσάσα τόν Μάιο τοῦ 1971 γιά 5 μέρες. Οἱ Ἕλληνες ζήτησαν ἀπό τόν Μητροπολίτη Κυπριανό νά τόν κρατήσουν. Ὁ Μητροπολίτης τόν στέλνει γιά ἓνα μήνα τόν Αὐγουστο τοῦ 1971 καί στίς 17 Σεπτεμβρίου ἐπιστρέφει στήν Κασέγκα.

Στεναχωρεῖται πού δέν ἔρχονται νά τόν βοηθήσουν: «Ἡ λειψανδρία μέ θλίβει κατάβαθα. Μά ἄλλο λίγοι καί ἄλλο κανένας» ἔγραφε σέ ἓνα γράμμα του ἀπό τήν Κασέγκα τόν Ἰούλιο τοῦ 1972²⁷. Γι' αὐτό ἀπό τήν πρώτη στιγμή πού κατέβηκε στήν Ἀφρική γράφει συνέχεια γράμματα παρακαλῶντας νά ἔλθουν εἰς βοήθεια, ἀλλὰ τονίζει ὅποιος ἔρθει μόνο κάτω ἀπό τό Πατριαρχεῖο καί τήν Μητρόπολη. «Ἐπεσθῆριζε ὁ π. Χρυσόστομος, ὅπως γράφει ὁ Ἐπίσκοπος Ναυκράτιδος Θεόδωρος Ναυγυάμα, τόν θεσμόν ὅπως γίνῃ ἡ Ἱεραποστολή τῆς Ἀνατ. Ἀφρικῆς διεθνῆς. Ὅποιος ἤθελε νά ἔλθῃ εἴτε Ἕλληνας, εἴτε Ρώσος, Γιουγκοσλαῦος, Ρουμᾶνος κ.λπ. θά τοὺς δεχόταν ἀφοῦ κανονικά θά περνοῦσαν στό Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας»²⁸.

Τόν Αὐγουστο 1972 ἀποστέλλεται ξανά ἀπό τόν Μητροπολίτη Κεντρώας Ἀφρικῆς Κυπριανό στό Κοιλουέζι, ἐπειδή ἐπιμόνως τό ζητοῦσαν οἱ ἰθαγενεῖς. Στίς 7 Αὐγούστου ἀναχωρεῖ ἀπό Κασέγκα καί πη-

γαίνει στό Κοιλουέζι. Γράφει ὁ ἴδιος ὁ π. Χρυσόστομος: «Μέ τήν συγκατάθεσιν καί εὐλογίαν τοῦ Σεβασμ. Κεντρώας ἦλθα πάλιν ἐδῶ, ὄχι πλέον ὡς ἐφημέριος, ἀλλὰ ἱεραπόστολος-MISSIONAIRE DE L' EGLISE ORTHODOXE- γιά τοὺς ἰθαγενεῖς, πού ζητοῦσαν ἐπιμόνως τήν ἔλευσίν μου...».

Στίς 13 Αὐγούστου σέ αἴθουσα σχολείου κάνει τήν Θεῖαν Λειτουργίαν στήν Σουαχίλι. Ἐκτοτε τήν τελεῖ στό κώλ τῆς κατοικίας του ὅπου καί ἀπό μακριά, ὅπως μᾶς γράφει, ἔρχονται πολλοὶ ἀκόμη καί μέ τά πόδια.

Χρησιμοποιεῖ ὡς βιβλίον κατηχήσεως τήν «Κατήχηση» τοῦ Σεβασμ. Γερμανοῦ Ποιηζωῖδη. Γράφει: «Ἐχω διανέμει στοὺς διανοομένους καί πρωτοστατοῦντας τῶν ἰθαγενῶν καί αὐτοὶ μέ τίς ὁδηγίες μου κατηχοῦν τοὺς πολλοὺς. Περιμένω ἀπάντησιν τοῦ Σεβασμ. Κεντρώας ἐξ Ἀθηνῶν γιά νά ἀρχίσω βαπτίσεις ἢ εἰσδοχὴν μέ Χρῖσμα, καί νά σχηματισθῇ ἡ Ἀφρικανική Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τοῦ Κοιλουέζι. Ἴσως ὑπερβοῦν τοὺς 100. Ἐν τῷ μεταξύ αἱ δύο πόλεις Κανάνγκα καί Μπούτζι-Μάγι, στό ἐσωτερικόν τῆς χώρας, περιμένουν ἀγωνιωδῶς, ὅπως μοῦ παραγγέλλουν κάθε τόσον, τήν ἐκεῖ ἄφιξίν μου»²⁹.

Στίς 12-6-1972 ἡ σέκτα «EGLISE DE MYSTERE DE JESUS CHRIST» τῆς Κανάνγκας ζητοῦν μέ ἔγγραφόν τους πρὸς τόν Μητροπολίτη τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας νά κατηχηθοῦν καί νά προσέλθουν στήν Ὀρθοδοξίαν. Στίς 15-7-1972 ὁ Μητροπολίτης Κυπριανός ἀπαντᾷ ζητῶντας διευκρινήσεις. Σύντομα δίδει ἐντολή στόν π. Χρυσόστομο νά πάει στήν Κανάνγκα.

Ὁ π. Χρυσόστομος ἔφθασε σιδηροδρομικῶς στήν Κανάνγκα στήν ἀρχὴ τοῦ Ὀκτωβρίου 1972 συνοδευόμενος ἀπό τήν ἀδελφή Ὑλγα. Τήν 8^{ην} Νοεμβρίου 1972 ὁ Κυβερνήτης τῆς ἐπαρχίας ὑπέγραψε τήν ἔγκρισιν λειτουργίας τοῦ ἱεραποστόλου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Κανάνγκα. Ἡ πρώτη Θεία Λειτουργία ἔγινε στό σπίτι πού ἔμενε.

Ἐπεσκέφθηκε ἐνορίες καί γύρω χωριά μέ τήν συ-

26. Ἐπιστολή, Kasenga, Ἰουλίου 3, 1972 πρὸς π. Νικηφόρον Κωνσταντινίου.

27. Αἱ μεταφράσεις - Ζητεῖ ἓναν ἄνθρωπον, Α.Χ.Π., σελ. 66.

28. Θεοφ. Ἐπισκόπου Ναυκράτιδος κ. Θεοδώρου Ναυγυάμα, Α.Χ.Π., σελ. 161.

29. Ἐπιστολή ἀπὸ Κοιλουέζι, Σεπτέμβριου 11, 1972, Α.Χ.Π., σελ. 68.

νοδεία τοῦ Ἐδμόνδου Lukwete Bakajika, ἑνός ἀπό τοὺς ἀρχηγούς τῶν σεκτῶν πού τόν κήλυσαν. Διαπιστώνει τόν πόθο τοῦ κόσμου γιά τήν Ὁρθοδοξία. «*Τότε*», ὅπως μάς γράφει ὁ π. Κύριλλος Bakatufikila, ὁ ὁποῖος ἦταν παρών ἀπό τοὺς πρώτους κατηχούμενους³⁰, «*ἐκάλεσε τοὺς ἀρχηγούς τῶν σεκτῶν καί στίς 20 Νοεμβρίου 1972 ὥρα 4 μ.μ. ἔκανε μιά συνεδρία, παρών ἦταν καί ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ τμήματος δικαιοσύνης τῆς ἐπαρχίας. Τοὺς μίλησε γιά τήν Ὁρθοδοξία. Ἦταν τόσο πειστικός. Τό κήρυγμά του ἦταν σάν τό γάλα καί μέλι καί τόσο καταπληκτικό πού δέν εἶχαν ξανακούσει οὔτε ἀπό τοὺς καθολικούς οὔτε ἀπό τοὺς προτεστάντες στήν Κανάγκα*». Στό τέλος αὐτῆς τῆς συνελεύσεως ὁ Kabeya Noe, ἕνας ἀπό τοὺς μετέχοντες, δήλωσε ὅτι παραχωρεῖ τό οἰκόπεδό του πού βρίσκεται στήν λεωφόρο Kamuandu γιά τήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία.

Στίς 12 Δεκεμβρίου κάνει τίς πρώτες βαπτίσεις καί γάμους.

Στίς 13 Δεκεμβρίου ξεκίνησε γιά Mbuji mayi. Ἐκεῖ ὑπῆρχε ἕνας ἱερεὺς πού χειροτονήθηκε στήν Ἑλλάδα, ὁ π. Kalala Kalonsi. Δυστυχῶς στό δρόμο τό αὐτοκίνητο κόλλησε στήν ἄμμο λόγω δυνατῆς βροχῆς. Ἐκεῖ τότε συνέβη καί ἡ αἰμορραγία. Μετά τίς πρώτες βοήθειες δέν συνέχισαν τό ταξίδι, ἐπέστρεψαν στήν Κανάγκα γιά νά τοῦ παρασχεθεῖ κατάλληλη θεραπεία.

Τήν 25 Δεκεμβρίου ἐλειτούργησε μετά δυσκολίας καί τήν ἐπόμενην ἡμέρα εἰσῆλθε σέ κλινική τῆς Κανάγκας. Τήν 29^η Δεκεμβρίου 1972 παρέδωσε τό πνεῦμα του ἀφοῦ πρὶν τρεῖς μέρες ἀνέφερε στή ἀδελφή Ὑλθα ὅτι σέ τρεῖς μέρες κάτι μεγάλο θά γίνει. Ὁρθόδοξος ἱερέας δέν ὑπῆρχε γιά νά διαβάσει τήν νεκρώσιμο ἀκολουθία. Πραγματοποιήθηκε αὐτό πού ἀπαντοῦσε σέ ὄσους τοῦ ἔλεγαν νά γυρίσει στήν Ἑλλάδα: «*Καλύτερα νά πεθάνω ἄδοξος στήν Ἀφρική, παρά ἔνδοξος στό κελί μου, στήν ἡσυχία μου. Δέν μπορῶ νά φύγω ἀπό ἐδῶ, δέν τό θέλω, κάτι μέ κρατᾶ*»³¹.

Μετά μέρες ἦρθε ἀπό Λουμπουμπάσι ὁ Γενικός ἀρχιερατικός π. Ἐμμανουήλ Ζομπᾶς καί ἐπί τοῦ τάφου ἐδιάβασε τήν νεκρώσιμο ἀκολουθία λέγοντας: «*ἀδελφοί μου, ὁ νεκρός εἶναι ζῶν...αὐτό πού συνέβη ἦταν θέλημα Θεοῦ*».

Πράγματι ἔφυγε ὡς μάρτυρας. Μᾶς θυμίζει τά λόγια του: «*Ἐδῶ χρειάζεται νά μαρτυρήσουν μερικοὶ γιά νά ξεκινήσῃ ἡ ἱεραποστολή μας*»³². Καί αὐτό ἐγινε. Μαρτύρησε ὁ ἴδιος, ἐπότισε μέ τό αἷμα του τήν Ἀφρικανική γῆ.

Τόν διαδέχθηκε στήν Κανάγκα ὁ π. Χαρίτων Πνευματικᾶκης, μέ τόν ὁποῖον εἶχε στενόν φιλικόν καί πνευματικόν σύνδεσμον ἀπό τότε πού καί οἱ δύο ὑπηρετοῦσαν στήν Ἑδεσσα. Στό Κολλουέζι ὁ π. Ἀμφιλόχιος Τσοῦκος, ὁ ὁποῖος ἔφερε ἀργότερα τόν Ἰωάννη Ἀσπλάνδη, τόν μετέπειτα π. Κοσμά Γρηγοριάτη καί ὁ Ἀρχιμ. Νεκτᾶριος Χατζημιχάλης. Ἐνῶ στό Mbuji mayi τό 1974 πῆγε ὁ π. Ἀθανάσιος Ἀνθίδης.

Τό 1977 ἐγινε ἡ ἔκταφή του. Αὐτοὶ πού βοήθησαν στήν ἔκταφή ὀμιλοῦν. Καταρχὴν ἐζητήθη ἄδεια ἀπό τό κράτος νά ἐπιτραπεῖ ἡ ἔκταφή του. Κατά τήν μαρτυρία τῶν παρόντων, ὅταν ἄνοιξαν τόν τάφο παρατήρησαν ὅτι ἡ ἱερατική στολή ἦταν ἀνέπαφη καί ἕνα μέρος τῆς ράχης του δέν ἀποσυνετέθη, ἦταν κόκκινο καί ἔτρεχε αἷμα. Γράφει ὁ π. Χρυσόστομος Bakuatshibaso: «*Ὁ π. Χαρίτων μάς κάλεσε μαζί μέ τόν π. Ἀνδρέα Καγαγα νά κρατήσουμε τό κιβώτιο καί ἕνα λευκό σινδόνι γιά νά καλύψουμε τό τμήμα πού δέν ἀποσυνετέθη. Αὐτό τό ἔβαλε σέ ἕνα πανέρι γιά νά μῆνι στόν ἴδιο τάφο*». Ἡ ἴδια μαρτυρία ἀναφέρεται ἀπό τοὺς παρόντες πού ἀσχολήθηκαν μέ τήν ἔκταφή, π. Ἀνδρέα Καγαγα, Γεράσιμο Kamgu, Εὐάρεστο Μουσένγγε. Αὐτό τό γεγονός ἀνέφεραν ἐνώπιον τῶν Μητροπολιτῶν Πενταπόλεως Ἰγνατίου καί Κινσάσας Νικηφόρου οἱ ἱερεῖς σέ ἱερατική σύναξη στήν Κανάγκα, τό 2016, ἐκ τῶν ὁποίων μερικοὶ ἦταν παρόντες στήν ἔκταφή. Οἱ ἱερεῖς καί λαϊκοὶ ἀνέφεραν καί ἄλλα θαυμαστά γεγονότα τονίζοντας ἐπίσης ὅτι «*ἔμεῖς τόν ἔχουμε γιά ἅγιο καί ὁσάκις ζητᾶμε τήν βοήθειά του*

30. Ἡμερολόγιο τῆς Μητροπόλεως Κεντρῶς Ἀφρικῆς ἔτους 2012, σελ. 72.

31. Ἀναστασία Πέξου, Ἕνας ἱεραπόστολος τῶν ἡμερῶν μας,

Α.Χ.Π., σελ. 85.

32. Κωνσταντίνου Βασιλόπουλου, Ἀναλυτικὴ Σκιαγραφία..., Α.Χ.Π., σελ. 154.

μᾶς τὴν ἔδωσε». Ἐνέφεραν μάλιστα ὅτι καὶ ὁ π. Χαρίτων ὅταν εἶχε δυσκολίες πῆγαινε στὸν τάφο καὶ ζητοῦσε τὴν βοήθειά του καὶ τὴν ἐλάμβανε. Κάποτε εἶχε φθάσει στό σημεῖο νά ἐτοιμάσει τὴν βαλίτσα του νά φύγει. Πῆγε στὸν τάφο νά τὸν ἀποχαιρετήσει. Μὲ δυνατὴ φωνὴ φώναξε: «Γιατὶ μὲ ἔφερεις ἐδῶ καὶ δὲν μὲ βοηθᾷς, δὲν βλέπεις τίς δυσκολίες μου, φεύγω». Σε λίγο ἠρέμισε ὡς νά τὸν μίλησε κάποιος καὶ τὸν ἠρέμισε. Μᾶς διηγεῖται ὁ π. Ἀνδρέας πού ἦταν παρῶν: «Γύρισε, ἀνοίξε τὴν βαλίτσα του καὶ παρέμεινε». Αὐτὸ καὶ ἄλλα παρόμοια μᾶς τὸ ἀνέφερε καὶ ὁ ἴδιος ὁ π. Χαρίτων τὴν πρωτοχρονιά τοῦ 1986, ὅταν μὲ τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Ροδοστόλου καὶ τὸν νῦν Ἐπίσκοπον Ἀμαντίας Ναθαναήλ ἐπισκεφθήκαμε τὴν Κανάγκα. Μᾶς εἶπε ἐπίσης: «ὅταν ἔκανα τὴν ἔκταφὴ τοῦ π. Χρυσοστόμου, πῆρα τὰ λείψανά του, τὰ ἔβαλα πάνω στὸν θρόνο καὶ φώναξα π. Χρυσόστομε εὐλόγησε τὸν λαόν σου».

Τὸ δένδρο τῆς Ἱεραποστολῆς στό Κογκό ἐφυτεύθη ἀπὸ τὸν Τριαδικὸ Θεὸ διὰ τοῦ π. Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ πότισε μὲ τὸ αἷμα του. Σήμερα ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ νοιώθουμε τὴν βοήθειά του. Τὸ δένδρο του μεγαλώνει καὶ βγάζει καρπούς. Γιὰ τὴν προσφορὰ του στὴν Ἀνατολικὴ Ἀφρικὴ θὰ μπορούσαν καλυτέρα νά μιλήσουν αὐτοὶ πού διακονοῦν ἐκεῖ.

Τέλος θὰ μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι τὸν π. Χρυσόστομο δὲν τὸν ἔστειλε κανένας σύλληλος, καμία ἀδελφότητα, ἀλλὰ, ὅπως γράφει ὁ ἴδιος στίς 14 Ιουνίου 1960, «Δὲν μπορούσα νά κάνω ἀλλοιῶς. Ἡ φωνὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Δεσπότη ἡμῶν εἶναι ἐπιτακτικὴ μέσα μου καὶ ἔπρεπε νά ὑπακούσω παρὰ τὰς διαμαρτυρίας πολλῶν ἀγαπητῶν. Ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ Κυρίου προεπορεύετο καὶ ἀνοίγεν ὅλας τὰς θύρας, ὥστε νά μὴν συναντήσω καμμίαν σοβαρὰν δυσκολίαν»³³.

Ἐργάζεται μόνον μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Πατριάρχου καὶ τονίζει πάντοτε ὅτι ἡ Ἱεραποστολή εἶναι τοῦ Πατριαρχείου τὸ ὁποῖον διακονεῖ.

Χαράζει τοὺς σκοπούς, τοὺς στόχους, τοὺς δρό-

μους δράσεως τῆς Ἱεραποστολικῆς προσπάθειας τοῦ Πατριαρχείου μας. Εἶναι πρακτικὸς, ὄχι θεωρητικὸς. Κινεῖται μὲ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὸν Θεό.

Γράφει συνέχεια γράμματα καὶ μὲ αὐτὰ ἐνημερώνει, ἀλλὰ καὶ ξεσηκώνει τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, τοὺς θέτει μπροστά στίς ὑποχρεώσεις τους ἐναντι τῆς Ἱεραποστολῆς. Σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα του γράμματα, τὸν Νοέμβριο τοῦ 1972, ἔγραφε σὲ ἓνα φοιτητὴ, διάκονο, πνευματικὸ τοῦ παιδὶ πού ἀνέβαλε τὴν ἀναχώρησή του γιὰ τὴν Ἀφρικὴ: «Ἐγὼ βέβαια μὲ τὸ ἔλλειος καὶ τὴν δύναμι τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ θ' ἀγωνισθῶ διαθέτοντας καὶ τίς τελευταῖες μου δυνάμεις στὴν ἔπαλξιν αὐτὴν καὶ ἴσως πεθάνω μαχόμενος στὴν πρώτη γραμμὴ. Μά σύ, σάν παλληκάρη, ἀνέλαβε τοὐλάχιστον νά εἰπῆς σ' ὅλους τοὺς Φοιτητὲς καὶ Ἱεροσπουδαστὲς μας, εἰς σ' ὅλους τοὺς νεωτέρους ἀγάμους κληρικούς μας, τὸν παρακάτω στίχον τοῦ παλαιοῦ Τυρταίου στοὺς πολεμιστὲς τῆς ἀρχαίας Σπάρτης... "Ἐντροπή σας! Ἐντροπή σας ἀπὸ πίσω νᾶναι ὁ νεῖός, καὶ ὁ ἀδύνατος ὁ γέρος νά πεθαίνη μπροστινός". Ὅχι πὼς ἀξίζω ἢ πὼς προσφέρω τίποτε, ἓνας μηδαμινὸς καὶ ἀνάξιος ἐργάτης τοῦ Κυρίου, πού εἶμαι... Ὁ ἀγῶνας σας δὲν εἶναι γιὰ μιά θεσοῦλα μὲ ἓνα πτωχὸ μισθᾶριον, ἀλλὰ γιὰ κάτι ὑψηλὸν καὶ αἰώνιον».

Μὲ τὴν πληροφορία τοῦ θανάτου του γίνεται ἓνας μεγάλος πνευματικὸς σεισμὸς σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκδίδει ἐγκυκλίους, ὀρίζει τὴν 18 Μαρτίου 1973, Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, μνημόσουνον εἰς ὅλους τοὺς ναοὺς μετ' ἀναλόγου κηρύγματος προβάλλοντας τὴν θυσία τοῦ π. Χρυσοστόμου. Περιοδικὰ, ἐφημερίδες, γράφουν, ραδιοφωνικὲς ἐκπομπὲς τονίζουν τὸ ἔργο του καὶ τίς ἀρετὲς του.

Ὁ π. Χρυσόστομος δὲν ὑπῆρξε μόνον ἓνα πρόσωπον, εἶναι αὐτὸς πού ἄρχισε τὴν νέαν ἐποχὴ τῆς Ἱεραποστολῆς κάτω ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ Πατριαρχείου μας στὴν Ἀφρικὴ καὶ τὸν μιμήθηκαν καὶ σ' ὅλο τὸν ὑπόλοιπο Ὁρθόδοξο κόσμον, Ἀσία, Ἀμερικὴ.

33. Ἐπιστολὴ πρὸς π. Φώτιον ... Καμπάνα 14 Ἰουνίου 1960, Α.Χ.Π., σελ. 213.

«... καί προσετέθισαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαί ὡσεὶ τρισχίλια»

Ἱεραποστολικές ιστορίες ἀπό τὴν Καινὴ Διαθήκη

Ὁ Κύριος εἶχε ἤδη ἀναληφθεῖ ἐνδοξα στοὺς οὐρανοὺς, ἀφοῦ ὑπο-σχέθηκε στοὺς μαθητὲς Του ὅτι θὰ τοὺς ἔστειλε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα (Πράξ. 1,6-9). Ὁ Ματθίας εἶχε προστεθεῖ στοὺς ἕντεκα Ἀποστόλους, παίρνοντας τὴ θέση τοῦ προδότη καὶ αὐτόχειρα Ἰούδα (Πράξ. 1,23-26). Καὶ τώρα, ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἑπτὰ ἑβδομάδες μετὰ τὸ ἑβραϊκὸ Πάσχα, οἱ μαθητὲς ἦταν συγκεντρωμένοι στὰ Ἱεροσόλυμα, στὸ ἀνώγι ὅπου ἔμεναν. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ οἱ Ἰουδαῖοι γιόρταζαν τὴν παράδοση τοῦ Νόμου ἀπὸ τὸν Θεὸ στὸν Μωυσῆ, στὸ ὄρος Σινᾶ.

Ἰάφνου, ἦρθε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μιά βουή, σάν φύσημα δυνατοῦ ἀνέμου, καὶ γέμισε ὅλο τὸ σπίτι. Συνάμα παρουσιάστηκαν γλώσσες πύρινες, πού μοιράστηκαν στοὺς μαθητὲς· κάθησαν ἀπὸ μιά πᾶν στὸν καθένα τους.

Ὅλοι τότε πλημμύρισαν ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο καὶ ἄρχισαν νὰ μιλᾶνε σὲ ἄλλες γλώσσες, ἀνάλογα μετὰ τὴν ἰκανότητα πού τοὺς ἔδινε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Στὸ μεταξύ, ἀκούγοντας τὴ βουή, πλῆθος πολλὸ μαζεύτηκε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Γιατί στὰ Ἱεροσόλυμα βρισκόνταν τότε εὐσεβεῖς Ἰουδαῖοι ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ ἔθνικοι προσήλυτοι, πού εἶχαν ἔρθει γιὰ τὴ γιορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Ὅλοι αὐτοί, λοιπόν, ἔμειναν κατάπληκτοι, ἀκούγοντας τοὺς Ἀποστόλους νὰ μιλᾶνε σὲ διάφορες γλώσσες. Μὲ ἀπορία ρωτοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο:

- Μὰ αὐτοὶ ἐδῶ δὲν εἶναι ὅλοι Γαλιλαῖοι;

Πῶς, λοιπόν, ἐμεῖς ἀκοῦμε ὁ καθένας τὴ μητρικὴ μας γλώσσα – Πάρθοι, Μῆδοι, Ἑλλαμίτες, κάτοικοι τῆς Μεσοποταμίας, τῆς Ἰουδαίας, τῆς Καπαδοκίας, τοῦ Πόντου, τῆς Ἀσίας, τῆς Φρυγίας, τῆς Παμφυλίας, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Λιβύης, ἀλλὰ καὶ Ρωμαῖοι, πού κατοικοῦν ἐδῶ, καὶ Κρητικοὶ καὶ Ἄραβες, εἴτε Ἰουδαϊκῆς καταγωγῆς εἴτε προσήλυτοι; Πῶς τοὺς ἀκοῦμε νὰ μιλᾶνε σὲ γλώσσες μας

γιὰ τὰ θαυμαστά ἔργα τοῦ Θεοῦ;

Πραγματικά, ὅλοι τὰ εἶχαν χαμένα.

- Τί νὰ σημαίνει, ἄραγε, αὐτό; Ἀναρωτιόντουσαν μερικοί.

- Μεθυσμένοι θὰ εἶναι, ἔλεγαν ἄλλοι χλευαστικά.

Σηκώθηκε τότε ὁ Πέτρος καὶ μὲ δυνατὴ φωνὴ εἶπε:

- Ἰουδαῖοι καὶ ὅλοι ὅσοι βρίσκεστε στὴν Ἱερουσαλήμ! Θὰ σᾶς ἐξηγήσω τί συμβαίνει, κι ἀκοῦστε καλὰ τὰ λόγια μου. Αὐτοὶ ἐδῶ δὲν εἶναι μεθυσμένοι, ὅπως νομίζετε, ἀφοῦ ἡ ὥρα εἶναι ἀκόμα ἐννιά τὸ πρωί. Ἀλλὰ βλέπετε ἐκεῖνο πού εἶπε ὁ Θεὸς μὲ τὸ στόμα τοῦ προφήτη Ἰωήλ: «Στίς ἔσχατες ἡμέρες θὰ χάρισω πλοῦσιοπάροχα τὸ Πνεῦμα μου σὲ κάθε ἄνθρωπο. Ἔτσι, οἱ γιοὶ σας καὶ οἱ θυγατέρες σας θὰ κηρύξουν τὴν ἀλήθεια, οἱ νέοι σας θὰ δοῦν ὁράματα καὶ οἱ γέροντές σας θὰ ὄνειρευτοῦν θεϊκὰ ὄνειρα. Καὶ σ' αὐτοὺς πού μοῦ ἀνήκουν, ἄντρες καὶ γυναῖκες, θὰ χάρισω τότε πλοῦσια τὸ Πνεῦμα μου, κι ἐκεῖνοι θὰ κηρύξουν τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ. Θὰ δείξω τότε θαυμαστά σημάδια στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ: "αἷμα καὶ φωτιά καὶ σύννεφο καπνοῦ. Ὁ ἥλιος θὰ μεταβληθεῖ σὲ σκοτάδι καὶ τὸ φεγγάρι θὰ γίνει κόκκινο σάν αἷμα, πρὶν ἔρθει ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ἡ μεγάλη καὶ λαμπρὴ. Ὅποιος ἐπικαλεστεῖ τότε τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θὰ σωθεῖ". Ἀκοῦστε, Ἰσραηλίτες, αὐτὰ πού θὰ σᾶς πῶ: Ποιὸς ἦταν ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, σᾶς τὸ ἀπέδειξε ὁ Θεὸς μὲ τὰ θαύματα καὶ τὰ καταπληκτικὰ ἔργα πού ἔκανε δι' Αὐτοῦ ἀνάμεσά σας, καθὼς κι ἐσεῖς οἱ ἴδιοι καλὰ γνωρίζετε. Καὶ ὅμως, ἐσεῖς τὸν θανατώσατε, βάζοντας εἰδωλολατρικὰ χέρια νὰ Τὸν καρφώσουν στὸν σταυρὸ. Βέβαια, σᾶς παραδόθηκε, γιατί ἔτσι ὄρισε ὁ Θεός, πού τὸ θέλησε καὶ τὸ γνώριζε. Ὁ Θεός, ὅμως, καὶ Τὸν ἀνέστησε, ἐλευθερώνοντάς Τον ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ θανάτου. Γιατί δὲν

ἦταν δυνατό νά Τόν κρατήσει ὁ θάνατος. Νά τί ἴλε-
ει γι' Αὐτόν ὁ Δαβίδ: «Βλέπω τόν Κύριο παντοτινά
μπροστά μου· εἶναι στά δεξιά μου, γιά νά μέ προ-
στατέψει. Γι' αὐτό χαίρεται ἡ καρδιά μου καί τρα-
γουδάει ἡ γλῶσσα μου. Κι ὅταν τό σῶμα μου πά-
ει στόν τάφο, θά ἔχει τήν ἐλπίδα συντροφιά, γιατί
δέν θά ἐγκαταλείψεις τήν ψυχή μου στόν ἄδη,
οὔτε θ' ἀφήσεις τόν ἅγιό Σου νά γνωρίσει τή φθο-
ρά. Μοῦ ἔδειξες τόν δρόμο πρός τή ζωή. Θά μέ γε-
μίσεις εὐφροσύνη, ὅταν θά εἶμαι κοντά Σου».

Ἄδελφοί, μπορῶ νά σᾶς βεβαιώσω ἀδίσταχτα
γιά τόν προπάτορά μας Δαβίδ ὅτι καί πέθανε καί
θάφτηκε· τό μνήμα του ὑπάρχει ἐδῶ μέχρι σήμε-
ρα. Ἐπειδή, ὅμως, ἦταν προφήτης καί γνώριζε ὅτι
ὁ Θεός τοῦ ὑποσχέθηκε πῶς ἀπό ἕναν ἀπόγονό
του θ' ἀνάστανε τόν Χριστό ὡς ἄνθρωπο, γιά νά
καθήσει στόν θρόνο του, μίλησε προφητικά γιά
τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος πραγματικά
«οὔτε ἐγκαταλείφθηκε στόν ἄδη, οὔτε γνώρισε
σωματική φθορά». Αὐτόν τόν Ἰησοῦ Τόν ἀνέστη-
σε ὁ Θεός, γεγονός γιά τό ὁποῖο ὅλοι ἐμεῖς εἴμα-
στε μάρτυρες. Ἄφοῦ, λοιπόν, μέ τή δύναμη τοῦ
Θεοῦ ἀνέβηκε στόν οὐρανό καί ἔλαβε ἀπό τόν
Πατέρα τό Ἅγιο Πνεῦμα, πού Τοῦ Τό εἶχε ὑποσχε-
θεῖ, Τό μοίρασε πλοῦσια σ' ἐμᾶς. Ἐσεῖς τώρα βλέ-
πετε καί ἀκούτε τίς ἐνέργειές Του. Ὁ Δαβίδ, βέ-
βαια, δέν ἀνέβηκε στόν οὐρανό. Καί ὅμως ἴλεει:
«Ὁ Κύριος εἶπε στόν Κύριό μου: Κάθησε στά δε-
ξιά μου, ὥσπου νά ὑποτάξω τοὺς ἐχθρούς Σου
κάτω ἀπό τά πόδια Σου». Ἐάν γνωρίζεις, λοιπόν, μέ
βεβαιότητα κάθε Ἰσραηλίτης ὅτι Αὐτόν τόν Ἰησοῦ,
πού ἐσεῖς Τόν σταυρώσατε, ὁ Θεός τόν ἀνέδειξε
Κύριο καί Μεσσία!

Αὐτά εἶπε ὁ Πέτρος. Τό πλῆθος τόν ἄκουσε μέ
προσοχή. Πολλοί ἐνίωσαν βαθιά συντριβή.

- Καί τώρα τί νά κάνουμε, ἀδελφοί; ρώτησαν
τοὺς Ἀποστόλους.

- Νά μετανοήσετε! τοὺς ἀπάντησε ὁ Πέτρος. Καί
νά βαπτιστεῖτε στό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιά
νά συγχωρηθοῦν οἱ ἁμαρτίες σας. Ἐτσι θά λάβετε
καί τή δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτά πού
ὑποσχέθηκε ὁ Θεός, εἶναι γιά σᾶς καί γιά τά παιδιά
σας, ἀλλά καί γιά ὅλους ὅσοι βρίσκονται μακριά

καί θά προσκληθοῦν ἀπό τόν Κύριο, τόν Θεό μας.

Μέ τοῦτα καί μ' ἄλλα πολλὰ λόγια τοὺς θερ-
μοπαρακαλοῦσε ὁ Ἀπόστολος καί τοὺς παρακι-
νοῦσε:

- Σωθεῖτε ἀπό τήν καταστροφή, πού θά πέσει
πάνω στή διεστραμμένη αὐτή γενιά!

Μέ χαρά δέχτηκαν τή συμβουλή του καί βαπτί-
στηκαν ἀμέσως· «... καί προστέθησαν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ψυχαί ὡσεὶ τρισχίλια» (Πράξ. 2,41) στήν
Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τρεῖς χιλιάδες ψυχές μέσα
σέ μιά μέρα, ἐνῶ ὡς τότε οἱ χριστιανοί δέν ξεπερ-
νοῦσαν τοὺς ἑκατόν εἴκοσι (Πράξ. 1,15).

Πρὶν ἀπό πέντε ἐβδομάδες ὁ Χριστός εἶχε τα-
πεινωθεῖ μέ τή σταύρωσή Του μπροστά σέ ἀνα-
ρίθμητο πλῆθος. Τώρα δοξάζεται πάλι μπροστά σέ
πλῆθος. Συνάμα ἀρχίζει ἡ διάδοση τοῦ Εὐαγγελί-
ου Του σ' ὅλα τά ἔθνη, στά ὁποῖα πρῶτοι κήρυκες
θά γίνουν οἱ μάρτυρες τοῦ θαύματος τῆς Πεντη-
κοστῆς.

Μ.Σ.Π.

Ἐνθρόνιση τοῦ Ἐπισκόπου Τοηιάρας Προδρόμου

Μέ τή συμμετοχή δεκάδων τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων καί τοῦ ντόπιου κλήρου, ἀπό ὀλόκληρη τή Μαδαγασκάρη, στόν Ἱερό Ναό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στό Ἱεραποστολικό Κέντρο τῆς Τοηιάρας, πραγματοποιήθηκε ἡ Ἐνθρόνιση τοῦ πρώτου Ἐπισκόπου Τοηιάρας καί Νοτίου Μαδαγασκάρης κ. Προδρόμου.

Τῆς τελετῆς προηγήθηκε Ἀρχιερατικό Συλλεiturγο, στό ὁποῖο προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βορείου Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνάτιος καί συμμετείχαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καμερούν κ. Γρηγόριος, πού ἐκπροσώπησε τόν Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο Β' καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Τοηιάρας καί Νοτίου Μαδαγασκάρης κ. Πρόδρομος καί ὁ τοπικός κληρός.

Προσφωνῶν τόν Θεοφιλέστατο κ. Πρόδρομο, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καμερούν κ. Γρηγόριος ἀνέφερε τά ἑξῆς:

«Σεβασμιώτατε,
Θεοφιλέστατε,
Σεβαστοί πατέρες,

Ἐξοχώτατε ἐκπρόσωπε τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου,

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῶ ἀδελφοί καί ἀδελφές,

Σεπτῇ ἐντολῇ καί εὐλογίᾳ τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κυρίου μοι, κυρίου Θεοδώρου Β', εὐρίσκομαι σήμερα στήν εὐλογημένη στιγμή καί θέση, ἀνάμεσά σας, γιά νά τελέσουμε τήν Ἐνθρόνισή σας στήν Ἔδρα τῆς

ὀμωνύμου νεοσυστάτου Ἐπισκοπῆς Τοηιάρας καί Νοτίου Μαδαγασκάρης παρουσία, αἰσθητή, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βορείου Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίου -τοῦ Ἱεραποστόλου τῶν δύο Ἠπείρων- τοῦ καί ποιμάναντος καί ποιμένοντος θεοφιλῶς τήν γιγαντιαία αὐτή νῆσον καί εἰς τόν ὁποῖον, τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας ὀφείλει πολλή, διά τήν διαρρέυσασα δεκαπενταετία διακονίας του σέ αὐτήν τήν ἐσχατιά τῆς Ἀφρικῆς καί τοῦ Ἰνδικοῦ Ὀκεανοῦ.

Ὅμως μέσα στόν Λειτουργικό χρόνο τῆς θείας Εὐχαριστίας εἶναι παρών καί χαίρει καί ἀγάλλεται μαζί μας καί ἡ ψυχή τοῦ μακαριστοῦ πρώτου Ἐπισκόπου Μαδαγασκάρης κυροῦ Νεκταρίου τοῦ πολλῶ παθόντος καί κοπιάσαντος καί μαρτυρικά τελειωθέντος ἐν τῇ ἀνυποκρίτῳ ὑπακοῇ του στόν Μακαριστό Πατριάρχη κυρόν Πέτρον τόν 7^{ον}.

Πιστεύω ὅτι ὁ Μακαριστός Νεκτάριος ὀραματίστηκε ἀκόμα καί τή σημερινή ἡμέρα καθότι, ἐάν κάτι διέκρινε καί χαρακτήριζε τήν προσωπικότητά του, αὐτό ἦταν ἡ ρεαλιστικότητα καί ἡ ἐνεργή παρουσία του, στό ἐκάστοτε ἐκκλησιαστικό καί ἱεραποστολικό παρόν καθότι «ἀπουσία ἐκ τοῦ παρόντος ἀμαρτία ἐστί» κατά τόν βαθυφώτιστον Ἀββᾶ Ἰσαάκ τόν Σύρο.

Θά ἤθελα, ἀδελφοί μου, νά μπορούσα νά φέρω μέσα στίς ἀποσκευές μου λίγη θάλασσα ἀπό τό Αἰγαῖο καί μάλιστα, ἀπό τόν κόλπο τοῦ Ἁγίου Ὀρους, πού δέχτηκε σάν ἐπίγεια κατοικία τό σῶμα τοῦ Ἐπισκόπου Νεκταρίου, νά παίρναμε αὐτή τή θάλασσα νά τήν ρίχναμε ὅλοι μαζί ἐδῶ στήν παραλία, στήν παραλία τοῦ Ἰνδικοῦ νά ἔρχεται καί νά φεύγει ἡ παρουσία του μέ κάθε κύμα, μέ κάθε ἄμπωτη καί κάθε παλίρροια.

Ἀλλά πιστεύω ὅτι ἡ ψυχή του γυρίζει πάνω ἀπό ὅλη τή μεγαλόνησο τῆς Μαδαγασκάρης, ἀφήνοντας ἕνα ἄρωμα γλυκύτερο τῆς βανίλιας στίς ψυχές ὀλων μας. Ἄς εἶναι ἡ μνήμη του αἰώνια καί τά ἔργα τοῦ κόπου του μνημόσυνο σεβασμοῦ καί εὐχαριστίας.

Θεοφιλέστατε κύριε Πρόδρομε,

Ἡ ἐκκλησιαστική Σας παιδεία καί ἡ Θεολογική Σας κατάρτιση, Σᾶς ἔχουν δώσει τά ἐφόδια, νά γνωρίζετε ὅτι ἡ ἀνάδειξή Σας στήν θέση τοῦ Ἐπισκόπου ἀκολουθεῖ τρία στάδια: 1. τήν Ἐκλογή, 2. τήν Χειροτονία καί 3. τήν Ἐνθρόνιση.

ὁ ὁποῖος, ἀκόμα καί ὅταν παύει διὰ τῶν ῥόγων συνεχίζεται διὰ τῶν παλημῶν τῆς καρδίας, διότι εἶναι ὁ ὁμολογίας ὁ ὁποῖος μπορεῖ νά μετατρέψει τήν καρδιά μας σέ ἀγαπῶσα καρδιά, σέ καρδιά πού ἐπιθυμεῖ νά διακονεῖ καί νά αὐτοδαπανᾶται, καί νά ἀγωνιᾷ γιά τίς ἀνάγκες τοῦ ἐγγύς ἀλλήλα καί τοῦ μακράν πλησίον, τοῦ γνωστοῦ καί τοῦ ἀγνωστοῦ. Ξεπερνώντας τόπους, σύνορα, γλιῶσσης, φυλές καί πολιτισμούς.

Σ' αὐτόν τόν διάλογο, τόν ὁποῖο πρῖν ἀπό πολλὰ χρόνια καί ἀπό τή νεαρά Σας ἡλικία ξεκινήσατε μέ Αὐτόν πού σπέρνει τήν ἀγάπη καί τοὺς ἔρωτες στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων, Αὐτός ἔσπειρε καί στή δική Σας τήν καρδιά τήν ἀγάπη γιά τό Ἀποστολικό ἔργο, ἕνα ἔργο μεγαλειώδες καί ἀγνωστο, τό ὁποῖο, συγκινεῖ πολλῆς καρδιές! Ἀλλήλα καί ἀπό πολλῆς καρδιές τῆς ἐκκοσμηκευμένης μας Ἐκκλησίας, παραμένει ἐντελῶς καί ἠθελημένα ἀγνωστο καί ἀδιάφορο...

Αὐτός, λοιπόν, γέμισε τήν καρδιά Σας μέ τήν ἐπιθυμία τῆς προσφορᾶς, νά προσφέρετε τή ζωή Σας στή διακονία τῶν Ἐθνῶν, στή διακονία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῶν Ἐθνῶν καί μάλιστα

Τελιούντες, λοιπόν, τήν Ἐνθρόνισή Σας οὐσιαστικά ὀλοκληρώνουμε αὐτό πού ἄρχισε μέ τήν Ἐκλογή Σας καί τήν Χειροτονία Σας, δηλαδή, τό ὅτι ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία, τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, Σᾶς καθιστᾷ Ἐπίσκοπο δηλαδή ἐκκλησιαστικό ἡγέτη καί ταυτόχρονα, ἐκκλησιαστικό διάκονο στήν εὐλογημένη αὐτή Νέα -κατ' ἀποκοπή ἐκ τῆς παλαιᾶς- Ἐπαρχία τοῦ Θρόνου στήν Μαδαγασκάρη.

Ἡ πείρα Σας ἀπό τά χρόνια πού περάσατε στήν εὐλογημένη Ἱερά Μονή τῶν ἁγίων Ἀναργύρων στό Ὅρος τοῦ Πάρνωνος, στή γενέτειρά Σας Σπάρτη, Σᾶς ἔδωσε στήν πράξη τήν ἐμπειρία, νά γνωρίζετε ὅτι τά πάντα μέσα στήν Ἐκκλησία ξεκινᾶνε ἀπό τό ῥόλο πού ἀπευθύνουμε πρὸς τόν Θεό.

Ἔνας ῥόλος πού μετά ἀπό λίγο, γίνεται διάλογος,

τῶν πλείον φτωχῶν.

Ἔτσι ὁ δρόμος τῆς ἀφιερώσεώς Σας, Σᾶς ἔφερε στό Καμερόν καί ἤλθατε μαθητεύομενος Κυρναῖος κάτι ἀπόλυτα σύμφωνο μέ τόν χαρακτήρα Σας καί διακονήσατε τόν λαό τοῦ Καμερόν μέ ἀγάπη καί αὐταπάρνηση, γι' αὐτό ἀγαπηθήκατε ἀπό ὅλους χωρὶς ἐξαίρεση. Προσωπικά θά Σᾶς εἶμαι πάντοτε εὐγνώμων.

Ἔτσι ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης μας, Σᾶς γνώρισε καί Σᾶς πρότεινε στήν Ἁγία Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου μας, ἡ ὁποία καί παμψηφεί Σᾶς ἐξελέξε Ἐπίσκοπο τῆς εὐλογημένης αὐτῆς Ἐπαρχίας ἐλαφραίνοντας τόν ὑπέρβαρο ζυγὸ τοῦ ἁγίου ἀδελφοῦ μας κ. Ἰγνατίου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τήν πρώτη στιγμή ἐξέφρασε τήν εὐαρέσκειά του πρὸς τό πρόσωπό Σας

καί δήλωσε ὅτι θά Σᾶς συμπαρ-
σταθεῖ μέ κάθε τρόπο στήν νέα
Σας πορεία.

“Ὅμως ὁ Κύριος Σᾶς ἔδωσε
καί μία ἐξαιρετική εὐλογία, τήν
παρουσία τοῦ ἀγαπητοῦ καί σε-
βαστοῦ μας π. Πολυκάρπου, τέ-
κνου γνησίου τοῦ Ἀγιωνύμου
᾽Ὄρους τῆς Παναγίας μας, ὁ
ὁποῖος ἀπό πολλῶν ἐτῶν -σχε-
δόν μία δεκαετία- διακονεῖ τόν
εὐγενῆ λαό τῆς Μαδαγασκάρης
στήριγμα καί βακτηρία τοῦ Σεβα-
σμιωτάτου κ. Ἰγνατίου στήν
Ἐπαρχία τῆς Τοηιάρας. Εἶθε ὁ
Κύριος τοῦ Ἀμπελώνος π. Πολύ-
καρπε νά σοῦ ἀνταποδώσει τόν
κόπο τῶν βασταζάντων τόν καύ-
σωνα, ὄλων αὐτῶν τῶν ἐτῶν.

“Ὅμως ἔρχεστε σέ ἓνα μέρος ὅπου ὑπάρχουν Ἐκ-
κλησιαστικές Κοινότητες καί Ἱερεῖς καί Διάκονοι καί
Μοναχές. Αὐτοί θά εἶναι τό ἀντικείμενο τῆς Διακο-
νίας Σας καί ὅ,τι χρησιμοποῦσατε γι’ αὐτήν τήν Δια-
κονία θά ἀποτελέσει τήν ζύμη, τήν μαγιά, γιά νά ἐπε-
κτείνετε τήν μαρτυρία τήν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας
ἀκόμα παρά πέρα ἀπό τά σημερινά ὄρια της.

Σέ ἓνα ἀπό τά ιδιόμελα τῆς Μεγάλῆς Τεσσαρακο-
στῆς ἀναφέρει καί προτρέπει ὁ Ὑμνωδός τοὺς πι-
στούς μέ ἀφορμή τήν παραβολή τῶν Ταλάντων: ὅτι
κάθε ἓνας ἀπό ἐμᾶς θά πρέπει νά πολλαπλασιάσει τά
Τάλαντα πού τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός. Ὁ ἓνας ἄς προσκο-
μίσει σοφία, ὁ ἄλλος ἄς σκορπίσει τόν πλοῦτο του
στούς φτωχοῦς, ὁ ἄλλος ἄς προσφέρει Λειτουργία
εὐπρόσδεκτον (καί ἐδῶ ἀναφέρεται στοὺς ἱερεῖς) καί
αὐτός πού εἶναι πραγματικά Πιστός ἄς κοινοποιήσει
αὐτή του τήν πίστη σέ ὅσους εἶναι μακριά καί τοὺς
εἶναι ἄγνωστον.

Αὐτό οὐσιαστικά εἶναι τό ἔργο τῶν Ἱεραποστό-
λων, τό ὁποῖο ἀπαιτεῖ, κατά τόν Ὑμνωδό, μόνο πί-
στη. Αὐτή θά πρέπει νά εἶναι ἡ αὐτοκριτική ὄλῳν
μας. Ἐχω πίστη; Πῶς μπορῶ νά μεταδώσω κάτι πού
δέν ἔχω;

Ὁ Κύριος παρομοίασε τήν πίστη σάν ἓνα σπόρο
σιναπιοῦ, πού εἶναι ὁ μικρότερος ἀπό ὄλους τοὺς
σπόρους, ἀλλῆ ἂν τόν φυτέψουμε γίνεται τόσο με-

γάλο Δένδρο πού ἔρχονται τά πουλιά τοῦ οὐρανοῦ
καί φτιάχνουν ἐπάνω του τίς φωλιές τους.

Καλλιιεργεῖστε τήν πίστη τοῦ Χριστοῦ, γίνετε ὄλοι
σας πίστη καί πιστοί καί θά ἀνοίξει τότε ἡ πύλη τῆς
Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἀπό ἐδῶ, ἀπό αὐτήν τήν ζωή-
ἀγαπήστε τόν Ἐπίσκοπό σας διότι αὐτός σᾶς ἀγάπη-
σε πρὶν σᾶς συναντήσῃ· ἀγαπήστε δι’ αὐτοῦ τόν Χρι-
στό καί θά δεῖτε θαύματα στήν ζωή σας. θά δεῖτε
προπαντός τό Φῶς τῆς Ἀναστάσεως, τό ὁποῖο «φω-
τίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τόν κόσμον»,
ἀπλῆ δέν ἔχουν ὄλοι τά πνευματικά μάτια νά τό
δοῦν.

Νά χαίρεστε, Θεοφιλέστατε, τήν Βασιλεία τῆς Δια-
κονίας Σας καί ἡ Διακονία Σας, νά Σᾶς χαρίζῃ πάντα
τήν χαρά καί τήν γλυκύτητα τῆς Βασιλείας τῶν
Οὐρανῶν ἀπό αὐτή τή ζωή.

Νά γνωρίζετε ὅτι σ’ αὐτήν Σας τήν πορεία δέν εἶστε
μόνος, ὅσο κι ἂν οἱ περιστάσεις θά προσπαθοῦν νά
Σᾶς πείσουν γιά τό ἀντίθετο. Ἐχετε τήν ἀγάπη, τή
διαρκῆ προσευχή καί τή μέριμνα τοῦ Πατριάρχῃ μας
κ. Θεόδωρου, τήν εὐλογία καί τήν ἀγάπη τοῦ ὁποῖ-
ου μέ ἐπιφόρτισε νά μεταφέρω σέ ὄλους σας, ἀλλῆ
καί τήν ἀγάπη ὄλων ἡμῶν πού παρευρισκόμαστε
σήμερα στή χαρά Σας καί χιλιάδων ἄλλων ἀδελφῶν
καί «κρυφῶν μαθητῶν» τοῦ Κυρίου μας, οἱ ὁποῖοι
χαίρονται καί μεριμνοῦν καί προσεύχονται γιά ὄλους

έσαῶ, γιατί εἶστε ἀδελφοί τοῦ Κυρίου μας καί ἄρα καί δικοί τους ἀδελφοί.

Χριστός Ἀνέστη ἀδελφοί τε καί φίλοι, συμπολιτευθεῖτε τήν Ζωή τῆς Ἀναστάσεως... Χριστός Ἀνέστη!»

Ἀντιφωνώντας ὁ νέος Ἐπίσκοπος ἐκφώνησε τόν Ἐπιβατήριο Λόγο στόν ὁποῖον ἀνέφερε τά κάτωθι:

Χριστός Ἀνέστη,

Ἀδελφοί μου, Χριστός Ἀνέστη!

Καί εἶναι αὐτή ἡ πίστη μας! Πίστη σ' ἓνα Θεό πού εἶναι συνάμα καί τέλειος ἄνθρωπος. Σ' ἓναν τέλειο Θεό καί τέλειο ἄνθρωπο πού Ἀνέστη, πού νίκησε τό θάνατο καί μᾶς χάρισε τή Ζωή.

Τί σημαίνει ὅτι ὁ Χριστός Ἀνέστη; Σημαίνει ὅτι ὁ Χριστός γεύτηκε τό θάνατο.

Τί σημαίνει ὁ Χριστός γεύτηκε τό θάνατο; Σημαίνει ὅτι γεννήθηκε ἀπό τέλειο ἄνθρωπο, τή μητέρα ὄλων μας, τήν Παναγία.

Τί σημαίνουν ὅλα αὐτά; Σημαίνουν, ὅτι ὁ Θεός προσέλαβε τόν ἄνθρωπο ἀπ' ἄκρη ὡς ἄκρη, ἀπό ἔμβρυο ὡς λείψανο γιά ἓνα καί μόνο σκοπό, γιά νά τόν ἐνώσει μαζί Του, νά γίνουν ἓνα, νά γίνουμε ὅλοι θεοί.

Ἀδελφοί μου, οἰκογένειά μου, παιδιά μου,

Αὐτή εἶναι ἡ πραγματικότητα στήν ὁποία καλοῦμαι νά βαδίσω καί νά σᾶς κάνω κι ἐσαῶ νά ἀκολουθήσετε. Αὐτό εἶναι τό πνευματικό ὄξυγόνο πού καλοῦμαι νά ἀναπνεύσω καί φυσώντας νά τό δώσω καί σ' ἐσαῶ. Τήν πραγματικότητα αὐτή τῆς πρόσληψης, τῆς πρόσληψης ὄλης τῆς πραγματικότητας τῆς ἀγίας αὐτῆς Γῆς.

Καλοῦμαι νά γεννηθῶ ἐκ νέου ἐδῶ, νά γίνω ὄντως σάρκα ἀπό τίς σάρκες σας καί ὁστό ἀπό τά ὁστά σας, καλοῦμαι νά βαδίσω ὅπως ἐσεῖς, νά ζήσω ὅπως ἐσεῖς καί ὅλα αὐτά νά τά ἀναφέρω μαζί μέ ἐσαῶ στόν Θεό. Καλοῦμαι νά πεθάνω ἐδῶ, ὡς ἓνας ἀπό ἐσαῶ, καί τήν ὥρα τῆς τελικῆς κρίσεως νά ἀναστηθῶ πάλι μαζί σας, μέ τήν οἰκογένεια τήν ὁποία μοῦ ἔστειλε ὁ Χριστός καί ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία.

Καλοῦμαι νά ἀνέβω σέ αὐτόν τό θρόνο καί νά τόν βιώσω ὡς Σταυρό, τόν Σταυρό τοῦ μαρτυρίου τῆς πίστεως, μιᾶς πίστεως τήν ὁποία ἤρθα νά εὐαγγελίσω ὄχι ὡς δάσκαλος ἢ ὡς ἀλάνθαστος, ἀλλήλα ὡς γονιός ὁ ὁποῖος θέλει νά δώσει στά παιδιά του ὅ,τι καλύτερο ἔχει· καί δέν ἔχω τίποτα καλύτερο ἀπό τόν Χριστό

μας. Καί ὡς γονιός θά κάνω λάθη, ἀλλήλα νά ξέρετε πῶς κάθε πράξη μου ἔχει ἀγαθό σκοπό, νά κερδίσουμε ὅλοι τόν παράδεισο.

Γιά τό βαρῦ καί γλυκό αὐτό δῶρο, γιά τήν οἰκογένειά μου τή Νότιο Μαδαγασκάρη, εὐχαριστῶ πρῶτα τόν Τριαδικό Θεό καί τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, ἐν συνεχείᾳ τόν ὄντως Πατέρα ὄλων μας, τόν Μακαριότατο Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρο Β' καί τήν ὑπ' Αὐτόν Ἱερά Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου, τόν ἱεραπόστολο πού συνεχῶς ἀγωνιᾷ καί προσεύχεται γιά ἐμᾶς, οὕτως ὥστε τό χωράφι αὐτό τοῦ Κυρίου μας, ἐμεῖς δηλαδή ὡς Ἐπισκοπῆ, νά ἀποδώσει καρπούς ζωῆς. Τόν Σεβ. Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγόριο, τόν ἄνθρωπο τῆς ἀγάπης καί τόν ἱεραπόστολο τῆς θυσίας· τόν πατέρα μου καί μέντορά μου στήν Ἱεραποστολή· αὐτόν στόν ὁποῖον ἀνήκει ὅ,τι καλό ἀπέκτησα στήν τριετή μαθητεία μου δίπλα του· τόν ὄντως χριστό γιά τή Γῆ τοῦ Καμερούν!

Τόν μακαριστό προκάτοχό μου καί μέγα ἱεραπόστολο π. Νεκτάριο, τόν πρῶτο «γεωργό» τῆς Μαδαγασκάρης τοῦ ὁποῖου τό μέγεθος καί τό ἔργο μέ ἐλέγχει συνεχῶς, καθῶς καί τόν ἄμεσο καί ἄξιο συνεχιστή του, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνάτιο, τόν ταπεινό Ἱεράρχη καί ἄνθρωπο τῆς καρδιάς πού τόσο θερμά μέ ὑποδέχτηκε.

Τόν π. Πολύκαρπο, τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς μας, τόν ἀδελφό σας, ὁ ὁποῖος ἔχει γίνει ἓνα μέ αὐτόν τόν εὐλόγημένο τόπο καί στόν ὁποῖο ὀφείλω πολλή. Καί τέλος ἓνα μεγάλο εὐχαριστῶ σ' ἐσαῶ, τά παιδιά μου, τίς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, τίς ὁποῖες θά τιμῶ, θά ἀσπάζομαι καί θά διακονῶ ὡς ὁ τελευταῖος ὄλων σας».

Τόν νέο Ἐπίσκοπο καλωσόρισε στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Β. Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνάτιος, Ἐκπρόσωπος τοῦ Τοπικοῦ Κλήρου, Ἐκπρόσωποι τῆς Κυβέρνησης καί τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς τῆς πόλεως τῆς Τολιάρας.

Ἀκολούθησε κοινό δειπνο ἀγάπης γιά ὄλο τόν κόσμο, προσφορά τῆς νέας Ἐπισκοπῆς καί ἑορταστικό πρόγραμμα μέ τή συμμετοχή χορωδιῶν καί μουσικοχορευτικῶν συγκροτημάτων ἀπό ὅλες τίς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες.

*Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Τολιάρας
καί Νοτίου Μαδαγασκάρης*

Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ στήν Κένυα

Μέ τις εὐηλογίες τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικής κ. Θεοδώρου Β΄, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναϊρόμπης κ. Μακάριος, τήν Κυριακή 5 Μαΐου, τέλεισε τά ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας καί τοῦ Τιμίου Προδρόμου στήν περιοχή τῆς φυλῆς τῶν Νάντι.

Ἀπό πολύ νωρίς τό πρωί κατέφτασαν οἱ ἱερεῖς μέ τοὺς πιστοὺς τῶν γύρω περιοχῶν, γιά τό ἱστορικό αὐτό γεγονός, τό ὁποῖο συνέπεσε στή διάρκεια τῆς εὐφρόσυνης περιόδου τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ὁ Μητροπολίτης στό τέλος τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἐγκαινίων καί τῆς θείας Λειτουργίας, χειροθέτησε τρεῖς νέους πνευματικούς καί δύο ἀναγνώστες.

Στό διάστημα τῶν τελευταίων χρόνων, ἓνας εὐσεβῆς ἐνορίτης μέ τήν οἰκογένειά του, ἀποφάσισαν νά κτίσουν ἐξ ὀλοκλήρου τόν ἱερό ναό, ἀφοῦ προηγουμένως ἓνας ἄλλος ἐνορίτης χάρισε τό οἰκόπεδο, προκειμένου νά ἀνεγερθεῖ ἡ ἐκκλησία. Ἔτσι ὁ Σεβασμιώτατος κατέθεσε τόν θεμέλιο λίθο πρὶν μερικά χρόνια καί ἄρχισε νά κτίζεται ὁ ναός. Λόγω τῶν συχνῶν καί καταρακτωδῶν βροχῶν, ἀδυνατοῦσαν νά συνεχιστοῦν ἀπρόσκοπτα οἱ οἰκοδομικές ἐργασίες κι ἔτσι καθυστέρησε ἡ ἀνέγερση γιά κάποια χρόνια.

Ἔτσι, ὅταν ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου καί ὅλα ἦταν πιά ἔτοιμα, μέ τή δέουσα κατάνυξη καί μεγαλοπρέπεια, μέ τήν καρδιακή συμμετοχή κλήρου καί λαοῦ, ἔγιναν τά ἐγκαίνια.

Στήν ὁμιλία του, στό τέλος τῆς τελετῆς, εὐχαρίστησε τόν πνευματικό ἡγέτη τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας γιά τή συνεχῆ φροντίδα καί συμπαράστασή του καί τοὺς δύο δωρητές πού προσέφεραν τά χρήματα καί τό οἰκόπεδο γιά τήν ἀνοικοδόμηση τοῦ Ναοῦ.

Κάλεσε ὅλους τοὺς παρευρισκομένους νά διαφυλάξουν τήν παράδοση καί τήν κληρονομιά τῆς Μίας, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀκολουθήθηκε εορταστικό πρόγραμμα μέ παραδοσιακό φαγητό καί τοπικά τραγούδια.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Ναϊρόμπης

Νέα Ὁρθόδοξη κοινότητα στήν Ἀνατολική Οὐγκάντα

Στήν περιοχή Κούμι τῆς Ἀνατολικῆς Οὐγκάντας, ἰδρύθηκε μιά καινούργια Ὁρθόδοξη κοινότητα, μέ κέντρο της ἕναν πρόχειρα κατασκευασμένο ναό. Ἐδῶ καί ἕνα ἔτος, μετά ἀπό ἑντατική ἱεραποστολική ἐργασία, ὁ ἀριθμός τῶν κατηκουμένων πιστῶν ἀνέρχεται στούς 350, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 75 πρῶτοι ἔχουν ἤδη βαπτιστεῖ.

Δημοτικός ἄρχοντας τῆς περιοχῆς, πρόσφερε τήν αὐλή τῆς κατοικίας του, προκειμένου νά γίνονται οἱ κατηχητικές συναντήσεις τῶν πιστῶν καί ἡ θεία Λειτουργία. Ἀπό τήν ἀγάπη καί τόν πολύ ζήλο της, αὐτή ἡ μικρή ὁμάδα τῶν πτωχῶν πιστῶν, συγκέντρωσε τό χρηματικό ποσό καί ἀγόρασε ἕνα κομμάτι γῆς ὅπου καί κατασκεύασαν ἕνα προσωρινό ναό ἀπό πλίνθους καί χόρτα.

Θέλοντας νά ἐνισχύσει πνευματικά καί ἠθικά τήν κοινότητα τῶν νέων πιστῶν, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Γκούλου κ. Σίλβεστρος ἐπισκέφθηκε τήν περιοχή καί ἐξέφρασε τή χαρά καί τήν ἱκανοποίησή του γιά τήν σπορά τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, ἀλλά καί τοῦς καλοῦς καρπούς πού αὐτή δίνει. Δέν παρέλειψε, ἐπίσης, νά δώσει πατρικές συμβουλές καί προτροπές, ὥστε τό ἔργο νά συνεχιστεῖ πιο ἑντατικά.

*Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Γκούλου
καί Ἀνατολικῆς Οὐγκάντας*

Ἀπονομή Τιμητικῆς Διακρίσεως

Τὴν Τρίτη 11 Ἰουνίου καὶ ὥρα 11η πρωινή, πραγματοποιήθηκε ἡ ἐκδήλωση ἀπονομῆς τιμητικῆς διακρίσεως ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Πάπα καὶ Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο Β΄ πρὸς τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο αὐτῆς, κατὰ τὰ τελευταῖα 50 χρόνια στὶς ἐσχατιές τῆς Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου. Παρόντες ἦσαν ὁ Ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπιος Παυλιόπουλος καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος Β.

Στὴν ἐκδήλωση παρέστησαν ἀκόμη, 5μελῆς συνοδεία τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχη, Ἀρχιερεῖς, ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως κ. Τέρενς Κουίκ, Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν, ἡ ἐκπρόσωπος τοῦ Προέδρου τῆς Νέας Δημοκρατίας κ. Ὅλγα Κεφαλογιάννη, ἡ Πρέσβειρα τῆς Οὐνέσκο καὶ ψυχὴ τῆς «Ἑλπίδας» κ. Μαριάννα Βαρδινογιάννη, ὁ Πρέσβυς τῆς Αἰγύπτου, ἐκπρόσωπος τῆς Πρεσβείας τοῦ Μαρόκο, ἡ ἐκπρόσωπος τοῦ νέου Δημάρχου τῆς Ἀθήνας, ὁ Δήμαρχος τῆς Ἀγίας Βαρβάρας, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Θεοφ. Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ.Ἀ.Ἀ., ἄρχοντες Ὀφικιάλιοι τοῦ Πατριαρχείου, ἀκαδημαϊκοὶ δάσκαλοι, μέλη τοῦ Κ.Δ.Σ. τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν Μικρῶν Ἀποστάσεων, ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, ὁ Πρόεδρος τῆς ἀλυσίδας «My Market», ὁ Πρόεδρος τῆς Bot UK London, ἐκπρόσωποι τῆς Cosmote καὶ τῶν Σταθερῶν Συγκοινωνιῶν, ὁ Προϊστάμενος τῆς Ἀδελφότητας «Σωτήρ», μέλη τῆς Ἀδελφότητας «Λυδία» καὶ τῶν Ἱεραποστολικῶν Συλλόγων «Πορευθέντες», «Πανελλήνιος Χριστιανικὸς Ὁμιλῶν Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς» καὶ «Ἁγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος», συντελεστές, δωρητές καὶ φίλοι τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου, στελέχη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οικονομικῶν καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὰ ὅποια παρακολούθησαν τὴν ἐκδήλωση ζωντανά ἀπὸ video wall στὴν Αἴθουσα Τηλετῶν τοῦ ἰσογείου χώρου, Στελέχη τοῦ Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πού

ἀναμετάδωσε ζωντανά τὴν ἐκδήλωση, Στελέχη τοῦ Κέντρου Στήριξης Οἰκογένειας, ἐνῶ τὴν ἐκδήλωση διάνθισε μὲ ὕμνους ὁ Βυζαντινὸς χορὸς «Ἀντιφωνικὸν Μέλος», ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτου κ. Γεωργίου Καμαριάρη.

Τὴν ἐκδήλωση ἄνοιξε μὲ εἰσαγωγικὴ ὁμιλία τοῦ Πανιερώτατου Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἀκολουθῶν, τὸν λόγο ἔλαβε ὁ κληρικὸς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νιγηρίας π. Κορνῆλιος, φοιτητὴς Θεολογίας καὶ οἰκότροφος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὁ ὁποῖος σέ ἄπταιστα ἑλληνικά, μεταξύ ἄλλων, εὐχαρίστησε τὴν Ἑλλάδα, καθὼς, ὅπως εἶπε, εἶναι μία μάνα πού ἀγκαλιάζει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀνεξαρτήτως φύλου, χρώματος καὶ ἐθνικότητας. Τρία παιδιὰ ἀπὸ τὴ Νιγηρία προσέφεραν συμβολικά, σέ ἔνδειξη εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴ φιλόξενη Πατρίδα μας, ἀπὸ ἓνα μπουκέτο λουλουδία στὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, στὸν Πατριάρχη καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο.

Στὴ συνέχεια, τὸν λόγο ἔλαβε ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης κ. Θεόδωρος, ὁ ὁποῖος σὸ τέλος τῆς ὁμιλίας του προσέφερε στὴν Ἀποστολικὴ Διακονία περίτεχνο πίνακα, πού ἀναπαριστᾷ τὸν Ἀπόστολο Μάρκο καὶ τὴν Ἀφρικανικὴ Ἠπειρο.

Τὴν ἐκδήλωση ἔκλεισε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος, πού ἐξήρε τίς προσπάθειες καὶ τοὺς καρπούς τῆς Ἱεραποστολῆς, καθὼς καὶ τὴ δημιουργία φυτώριου στελεχῶν γιὰ τὴ συνέχισή της στὶς ἐπόμενες δεκαετίες. Τόνισε ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ μόνος θεσμὸς πού μπορεῖ νὰ ἐνώσει τοὺς Ἕλληνας, εἰδικά σέ αὐτὴν τὴν περίοδο τῆς κρίσεως καὶ εὐχήθηκε ὄχι ἀπλᾶ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου, ἀλλὰ τὴ γιγάντωσή του σὸ προσεχές μέλλον.

Κάτωθι δημοσιεύουμε τίς ὁμιλίες τοῦ Πανιερώτατου Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Ἀγαθαγγέλου, Γενικοῦ Διευθυντῆ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄.

Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,

ὡς στήν ᾿Αποστολική Διακονία

Μέ τιμή καί εὐγνωμοσύνη σᾶς ὑποδεχόμεθα σήμερα κοντά μας, στήν οἰκογένεια τοῦ ἱεραποστολικοῦ ᾿Οργανισμοῦ τῆς ᾿Αποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σέ αὐτή τή σεμνή τελετή. Μιά ἑορταστική σύναξη πού οὐσιαστικά ὑπερβαίνει τά τυπικά σχήματα τῆς ἀνθρώπινης τελετῆς καί διακρίσεως, καί ἀποκαλύπτει τά θαυμάσια τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο. Μιά προεόρτια σύναξη τῆς Πεντηκοστῆς πού συμμετέχουν φωτεινοί καί αισιόδοξοι ἄνθρωποι πού σέ χρόνους οἰκειώσεως τοῦ κακοῦ δέν παύουν νά ἐλπίζουν σέ μία ἐποχή πνευματικῆς ἀναγεννήσεως σέ ὅλα τά μῆκη καί τά πλάτη τῆς γῆς, σ' ὅλο τόν κόσμο. Καί γι' αὐτό ἔχουν τή δύναμη, τό κουράγιο, τήν ὑπομονή, τήν εὐλογία νά ἀντιστέκονται στήν παρακμή καί τό νέο σκότος τῆς γῆς «ἀπό ὧρας ἕκτης ἕως ἐνάτης» καί νά ἀγαποῦν τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο. Γιά τήν ὑψηλή παρουσία Σας, κύριε Πρόεδρε, πού μᾶς δίδει δύναμη, κουράγιο καί πνευματική ἀνδρεία, δεχθῆτε, παρακαλῶ, ἕνα εὐχαριστῶ πού μεταποιεῖται σέ καρδιακή καί ταπεινή ἰκεσία νά Σᾶς ἔχει ὁ Θεός ὑγιή καί δυνατό, γιά νά δίδετε καί Σεῖς τίς δικές Σας μάχες γιά τό δίκαιο, τήν εἰρήνη, τήν ἀλήθεια, καί τήν ὁμορφιά αὐτῆς τῆς Πατρίδας σέ ὅλη τήν Οἰκουμένη.

Καλωσορίζουμε σήμερα, μέ πολύ σεβασμό, πνευματική χαρά καί συγκίνηση, ἐξ ὀνόματος ὁλων, τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο, πού εἶχε τή διάκριση καί τήν ἀγάπη νά προκαλέσει τή διοργάνωση αὐτῆς τῆς ἐκδηλώσεως διά τῆς ἀπονομῆς τιμητικῆς διακρίσεως στήν ᾿Αποστολική Διακονία, καί τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, πού ὡς Πρόεδρος τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ᾿Αποστολικῆς Διακονίας, ἀλλήλα καί ὡς πνευματικός πατέρας ὁλων μας, ἀποδέχθηκε μέ εὐγένεια καί τιμή τήν πρόταση τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου.

Τό πρωτόκολλο δέν ἐπιτρέπει ἄλλες προσφωνήσεις, ἀλλᾶ θεωρῶ ὅτι ἡ ἀμεσότητα τῶν διαπροσωπικῶν σχέσεων, καί καθότι τό Σάββατο ἔγινε γιά τόν ἄνθρωπο καί ὄχι ὁ ἄνθρωπος γιά τό Σάββατο, μᾶς

δίδει τή δυνατότητα νά ἐκφράσουμε τήν τιμή, τή χαρά καί τήν εὐχαριστιακή διάθεση πού νιώθουμε γιά τήν παρουσία τῆς Ὑμελοῦς τιμίας συνοδείας τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου, τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων, τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐξωτερικῶν καί ἐκπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τῆς ἐκπροσώπου τοῦ Προέδρου τῆς Νέας Δημοκρατίας, τῆς Πρέσβειρας τῆς Οὐνέσκο καί τῆς ψυχῆς τῆς «Ἑλπίδας» κας Μαρίας Βαρδινογιάννη, τοῦ Πρέσβευς τῆς φίλης Χώρας τῆς Αἰγύπτου, τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Πρεσβείας τῆς φίλης Χώρας τοῦ Μαρόκο, τῆς ἐκπροσώπου τοῦ νέου Δημάρχου τῆς Ἀθήνας, τοῦ Δημάρχου τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ Θεοφιλεστάτου Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τῶν ἀρχόντων Ὀφφικιάδων τοῦ Πατριαρχείου, τῶν ἀκαδημαϊκῶν διδασκάλων, τῶν μελῶν τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀ.Δ., τοῦ Προέδρου τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν Μικρῶν Ἀποστάσεων καί τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ., τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος «Μπότση», τοῦ Προέδρου τῆς ἀθλοσφαιρᾶς «My Market», τοῦ Προέδρου τῆς Ἑταιρείας Bot UK London, τῶν ἐκπροσώπων τῆς Cosmote καί τῶν Σταθερῶν Συγκοινωνιῶν, τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἀδελφότητος «Ὁ Σωτήρ», τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος «Λυδία», τῶν μελῶν τῶν Ἱεραποστολικῶν Συλλόγων «Πορευθέντες», «Πανελλήνιος Χριστιανικός Ὅμιλος Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς» καί «Ἁγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος», τῶν ἀνθρώπων πού ἔχουν ἐργασθεῖ ἱεραποστολικά στήν Ἀφρική, τῶν δωρητῶν καί φίλων τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου, τῶν στελεχῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν καί τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας πού παρακολοῦθοῦν τήν ἐκδήλωση ζωντανά ἀπό video wall στήν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ ἰσογείου χώρου, τῶν στελεχῶν τοῦ Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πού ἀναμεταδίδει ζωντανά τήν ἐκδήλωση, τῶν στελεχῶν τοῦ Κέντρου Στήριξης Οἰκογένειας, τοῦ βυζαντινοῦ χοροῦ «Ἀντιφωνικός Μέλος» πού διανθίζει, ὑπό τή διεύθυνση τοῦ Πρω-

τοψάλητη κ. Γεωργίου Καμαριάρη, μέ ὕμνους τή σύναξή μας, καί ὄλων σας ὡς ἐκλεκτῶν φίλων.

Ἡ Ἐκκλησία ποτέ δέν ξεχώρισε τήν ἀλήθεια της ἀπό τή Ζωή της. Ἡ κάθε φάση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου, ἡ διοίκηση, ἡ τέχνη, ἡ φιλιανθρωπία, ὁ μοναχισμός, εἶναι βιωματικές φανερώσεις τῆς καθολικῆς ἀλήθειας. Οἱ ἀντικειμενικές δομές ἢ μορφές ἔκφρασης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου προέκυψαν ἀπό τή «λειτουργία» τῆς εὐχαριστιακῆς σύναξης τῶν πιστῶν, ἀπό τήν πραγμάτωση τῆς ἀλήθειας αὐτοῦ τοῦ σώματος. Καί καθιερώθηκαν σάν δυνατότητες φανερώσεως αὐτῆς τῆς ἀλήθειας καί ὄχι γιά νά ἐξυπηρετήσουν ὀργανωτικές σκοπιμότητες. Ἡ μοναδική ἀνάγκη πού συνέστησε δομές ἢ θεσμούς, κείμενα, δόγματα, κανόνες μέσα στήν Ἐκκλησία ἦταν ἡ ἐσωτερική ἀναγκαιότητα πραγμάτωσης τῆς Ἐκκλησίας ὡς σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἐνώσεως τοῦ Θεοῦ μέ τόν ἄνθρωπο.

Μέσα σέ αὐτό τό θεολογικό πλαίσιο λειτουργεῖ ἡ Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πού ἰδρύθηκε πρὶν 83 χρόνια καί ἀποτελεῖ Ἐκκλησιαστικό Ὄργανισμό, αὐτοδιοικητο καί αὐτοχρηματοδοτούμενο, ὁ ὁποῖος τελεῖ ὑπὸ τόν ἔλεγχο καί τήν ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἱεραποστολή, ἡ Κατήχηση, ὁ πολιτισμός, τό Φοιτητικό Οἰκοτροφεῖο μέ τό δυναμικό του, κοινωνικές δράσεις, ἡ εὐθύνη γιά τίς ἐκδόσεις τοῦ θεολογικοῦ λόγου καί τήν ποιότητά τους, τά βιβλία γιά παιδιά, οἱ Σχολές Κατήχησης καί Νοηματικῆς Γλώσσας, τό Τυπογραφεῖο, τό Βιβλιοδετεῖο, τά Πανεπιστημιακά Τμήματα Διδασκαλίας τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας στό ἐξωτερικό καί τό ἐσωτερικό, Ἀθήνα καί Ρώμη, γιά ἀλλοδαποῦς ὀρθοδόξους καί ἑτεροδόξους, ἀκόμη καί γιά ἀγνωστικιστές νέους πού ἀποστέλλουν Ἱεραποστολικές Ἐκκλησίες, ἡ ἀνταλλαγή ὑποτροφῶν, τά πέντε Βιβλιοπωλεῖα, τό Κατάστημα Ἐκκλησιαστικῶν Εἰδῶν καί Ὑφασμάτων, ὅλη αὐτή ἡ δραστηριότητα σέ διορθόδοξο καί διαχριστιανικό ἐπίπεδο, εἶναι ἀποτυπώσεις πού ἐξυπηρετοῦν μία ἀνάγκη: νά περιγράψουν, χωρὶς αὐτή ἡ περιγραφή νά ἐξαντλεῖ ἢ νά ὑποκαθί-

στᾶ τήν πληρότητα τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, τήν ἀγαπητική, φιλιανθρωπική στάση της ἀπέναντι στόν ἄνθρωπο, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς νίκης πάνω στό θάνατο καί τῆς Ἀναστάσεως ἐν Χριστῷ. Αὐτό εἶναι τό ἔργο τοῦ Παρακλήτου, ἡ ἀποστολική διδασχῆ, ἡ κληρονομιά τῶν Ἑλλήνων Πατέρων καί τῶν ἱεραποστολικῶν ἁγίων μορφῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Παρακαλῶ νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά ἀναφερθῶ πρακτικά σέ ἓνα βασικό πυλῶνα ὕπαρξης καί δράσης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τήν Ἱεραποστολή, καί νά δώσω μόνο τό ἱστορικό της περίγραμμα πού καθημερινά ἀποτυπώνεται στήν ἐκκλησιαστική, κοινωνική καί πολιτιστική καθημερινότητα τῶν ἀνθρώπων

Ὁ Ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλιόπουλος προσέρχεται στήν ἐκδήλωση. Τόν συνοδεύουν ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γεν. Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καί ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Θαυμακοῦ κ. Ἰάκωβος, Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη

τῆς Οἰκουμένης. Καί θά δώσω μόνο τό ἱστορικό περίγραμμα, διότι ὅταν ἔχεις κοντά σου, ἐνώπιόν σου, τόν Πνευματικό Πατέρα τῆς Ἀφρικῆς, ἓναν ἄνθρωπο πού ἔχει ἀναλῶσει τή Ζωή του στήν Ἱεραποστολή μαζί μέ τοὺς συνεργάτες του, λόγοι διακρίσεως ἐπιβάλλουν τήν σιωπή. Δέν κάνεις θεωρία.

Τό ἱεραποστολικό ἔργο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, μέσα στό πλαίσιο τῆς κανονικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀλληλεγγύης, ἀγκαλιάζει ὄχι μόνο τήν Ἀφρική, τήν Ἀσία, τήν Ἄνω Ἀνατολή, τήν Λατινική Ἀμερική,

ἀλλά καί τήν Εὐρώπη, τὰ Βαλκάνια, τίς χώρες τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας καί Ἱεροσολύμων, καί τόν Ἑλλητισμό τῆς Διασποράς. Τό ἐνεργῶς ἥσυχον καί ἀθόρυβον αὐτό ἔργο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἔχει καρποφορήσει καί καρποφορεῖ σέ πολλῆς πλευρῆς τῆς ἱστορίας τῆς Οἰκουμένης, τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Πατρίδας μας.

Τό ἔργο αὐτό τῆς Ἱεραποστολῆς ξεκίνησε μέ ἓνα πρωτοποριακό γιά τήν ἐποχή του τρόπο τό ἔτος 1929, ὅταν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δημιουργεῖ τό Συμβούλιο Ἱεραποστολῆς καί ἀποφασίζεται, διά Νόμου, τό 1936, ἡ ἵδρυση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ὁ πρῶτος, ὅπως βρῆκα στά ἀρχεῖα τῆς Ἀποστολικῆς

νίας καί τοῦ Θεολογικοῦ Φοιτητικοῦ Οἰκοτροφείου γιά Ἑλληνας ἀλλά καί ὑποτρόφους ἀλλῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν πού ἔρχονται στή Χώρα μας μέ τόν θεσμό τῶν ὑποτροφιῶν. Μετά 35 χρόνια, τό 1967, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπί μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου Α΄, ἱδρύει ἐπίσημα τό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς καί τό 1981, ἐπί μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ, μέ πρόταση τοῦ τότε Γενικοῦ Διευθυντοῦ νῦν Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθβανίας Ἀναστασίου, κυκλοφορεῖ τό τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό «Πάντα τά Ἑθνη», στό ὁποῖο ἀποτυπώνεται ἡ ἱεραποστολική προσφορά τοῦ Ὄργανισμοῦ καί

Ἡ Αἴθουσα τῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατά τή διάρκεια τῆς ἐκδήλωσης γιά τήν ἀπονομή τῆς Τιμητικῆς Διάκρισης στήν Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διακονίας μετά ἀπό ἔρευνα, πού θέτει τό θέμα τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς εἶναι ὁ πρῶτος Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, κατά τά ἔτη 1936-1940, ἀείμνηστος ἀκαδημαϊκός Δημήτριος Κουϊμουτσόπουλος, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης καί τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, μαθητής τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου καί ἄνθρωπος μέ προφητική ἐγρήγορηση. Συγγράφει τετράτομο ἔργο περί τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, ὁμιλεῖ γιά τήν ἀνάγκη αὐτῆς καί καθιερθεῖ μαζί μέ ἄλλους Ἀκαδημαϊκοῦς καί Ἱεράρχες τήν ἀνάγκη ἱδρύσεως καί λειτουργίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακο-

νίας καί τῆς συμβολῆς εὐλογημένων μορφῶν, ὅπως τοῦ π. Χαρίτωνος Πνευματικάκη, π. Κοσμᾶ Γρηγοριάτη, π. Εὐσεβίου Βίττη, π. Ἀντωνίου Ρωμαίου, π. Θεοκλήτου Τσίρκα, π. Βασιλείου Ρίττη, π. Ἰγνατίου Μαδενλίδη, π. Γεωργίου Στέφα, π. Κωνσταντίνου Στρατηγόπουλου, τοῦ καθηγητοῦ Ἠλία Βουλγαράκη, τῆς Ὀλγας Παπασαράντου, ἀνηψιάς τοῦ ἀειμνήστου ἱεραποστόλου π. Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου.

Τό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἀπό τήν στιγμή τῆς ἱδρύσεώς του μέχρι σήμερα, κινεῖται σέ συγκεκριμένους τομεῖς μεριμνώντας συγκεκριμένα γιά:

Τήν ἀνέγερση καί ἐξοπλισμό ναῶν, ἱεραποστολικῶν ἐγκαταστάσεων, σχολείων, μικρῶν νοσοκομειακῶν μονάδων, ὡς καί ἐπιχορηγήσεις γιά τή λειτουργία τους.

Τήν ἀποστολή συγκεκριμένους δωρεᾶς καί τήν ὑλοποίησή της σέ συνεργασία μέ τήν Τοπική Ἐκκλησία.

Τήν ἀποστολή ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας.

Τή μετάφραση θεολογικῶν καί παιδικῶν βιβλίων καί ὁδηγῶν ὑγιεινῆς ἰδιαίτερα γιά τίς χώρες τῆς Ἀφρικῆς.

Τόν ἐμπλουτισμό Βιβλιοθηκῶν σέ διάφορες χώρες.

Φοιτητικές ὑποτροφίες καί λειτουργία Φοιτητικοῦ Οἰκοτροφείου. Ἐνδεικτικά ἀναφέρουμε πῶς μόνο τά τελευταῖα 20 χρόνια φιλοξενήθηκαν στό Φοιτητικό Οἰκοτροφεῖο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὡς ὑπό-

τροφοί 646 φοιτητές από 56 χώρες του κόσμου.

Τήν ἐνημέρωση γιά τή διάδοση τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου καί τήν ἐτήσια ὀργάνωση, κατά τήν Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, «τῆς Ἑβδομάδος Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς».

Τή λειτουργία ἱεραποστολικοῦ σεμιναρίου, τήν ἐξεύρεση καί προετοιμασία καταλλήλων προσώπων, γιά νά διακονήσουν τό ἱεραποστολικό ἔργο.

Τήν κάλυψη τῶν ἐξόδων μετάβασης συνεργατῶν τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου σέ διάφορες χώρες.

Τήν τριμηνιαία ἔκδοση τοῦ ἱεραποστολικοῦ περιοδικοῦ «Πάντα τά Ἔθνη» πού ἀποστέλλεται σέ 6.500 συνδρομητές.

Τήν ἔκδοση τοῦ ἱεραποστολικοῦ περιοδικοῦ «Πάτριαι», ἐπισήμου Δελτίου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας.

Καί, τό πλεόν βασικό:

Ἐδῶ καί 40 συνεχῆ χρόνια ἡ Ἀποστολική Διακονία ἀποστέλλει τό μνηναῖο ἐπίδομα τῶν ἰθαγενῶν κληρικῶν στήν Ἀφρική καί ὅταν αὐτοί ἀποβιώσουν τό ἐπίδομα ἀποστέλλεται ὡς σύνταξη στήν πρεσβυτέρα σύζυγο. Ἐπίσης, ἀποστέλλεται συμβολικά ἕνα μνηναῖο ἐπίδομα σέ Ἑλληνας μοναχούς, μοναχές καί λαϊκοῦς πού ἐργάζονται στό ἱεραποστολικό ἔργο.

Ὅταν ἄρχισε τό πρόγραμμα ἐπιδοτήσεως τῶν ἰθαγενῶν κληρικῶν πρὶν 40 χρόνια, εἶχαν ἐνταχθεῖ σέ αὐτό ἐλάχιστοι ἱερεῖς. Σήμερα εἶναι 650 καί συνεχῶς γεννᾶται ἡ ἀνάγκη ἐνταξης στό πρόγραμμα καί νέων ἱερέων πού χειροτονοῦνται στίς ἡμέρες μας, γιὰτί οἱ Ὁρθόδοξοι Κοινότητες πληθαίνουν. Καταλαβαίνετε ὅλοι πόσο σημαντικό εἶναι αὐτό τό πρόγραμμα γιά τόν ἀπλούστατο λόγο ὅτι Τοπική Ἐκκλησία καί Ἐνοριακή Κοινότητα δέν ὑπάρχει χωρίς ἱερεῖς. Αὐτοί, οἱ ἰθαγενεῖς κληρικοί, ἀσκοῦν κύρια τό ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς. Καί ὅπως λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, «αὐτοί στέκονται στή μάχη καί δέχονται τά τραύματα. Ἐμεῖς ἄς τοὺς βοηθήσουμε, ὅταν γυρίσουν ἀπό τόν ἀγῶνα. Ἄς τοὺς δεχθοῦμε μέ ἀπλωμένα χέρια. Ἄς τοὺς ἐνισχύσουμε καί νά ἀναστήσουμε τήν κουρασμένη ψυχὴ τους».

Τά τελευταῖα 52 χρόνια ἡ Ἀποστολική Διακονία ἔχει προσφέρει στὸν ἀγρό τῆς Ἱεραποστολῆς εὐλο-

γημένες ὑπάρξεις καί πολλὰ ἑκατομμύρια εὐρώ χωρίς ποτέ καμμία κρατικὴ βοήθεια. Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση ὑπὲρ τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου προέρχεται ἀπὸ τὸν δίσκο ὑπὲρ τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς πού περιφέρεται στοὺς ναοὺς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μία φορά τὸν χρόνο, ἀπὸ τίς δωρεές τῶν Χριστιανῶν, ἕνα μικρὸ Κληροδοτήμα καί τὰ ἔσοδα πού ἔχει ὁ Ὄργανισμός ἀπὸ τὰ Βιβλιοπωλεῖα του. Ὅμως οἱ ἀνάγκες στήν Ἱεραποστολὴ εἶναι τεράστιες καί καθημερινές, πολλῆς φορές δέ, εἶναι ἀνάγκες ζωῆς καί θανάτου. Σήμερα, ἡ συμπαράσταση στό ἱεραποστολικό ἔργο χρειάζεται, πέρα ἀπὸ τήν καλὴ διάθεση, ὀργανωτικὲς ὑποδομές, παραγωγικὲς δράσεις καί πρωτοβουλίες, γιά νά καταστήσει τό ἔργο τῆς συν-

Οἱ Σεβασμιώτατοι καί Θεοφιλέστατοι Ἀρχιερεῖς μέ κληρικοῦς πού παραβρέθηκαν στήν ἐκδήλωση

δρομῆς βιώσιμο, περιοδικό ἢ ἔκτακτο. Ἔτσι, μέ αὐτή τήν προοπτικὴ, τὰ τελευταῖα 20 χρόνια ἀνακαινίσαμε ἀκίνητα τοῦ Κληροδοτήματος τῆς Ἱεραποστολῆς, ἀνακαινίσαμε ἐκ βάθρων γῆς τό Φοιτητικό Οἰκοτροφεῖο τό ὁποῖο μεταστεγάσθηκε σέ ἰδιόκτητο ἐγκαταλελειμμένο κτήριο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας 4000 τ.μ. σέ 6 στρέμματα, γιά νά μπορεῖ νά φιλοξενεῖ ἀξιοπρεπῶς 70 καί πλεόν Ἑλληνας καί ξένους ὑποτρόφους μέ 99% ἀριστεία. Ἀποφασίσαμε δέ πρόσφατα τήν προσθήκη ἐνὸς ἀκόμη 4ου ὀρόφου στό Οἰκοτροφεῖο, ὡς καί τήν ἐπέκταση τῆς Τραπεζαρίας καί τῆς Βιβλιοθήκης, διότι πληθαίνουν οἱ

αιτήσεις για φιλοξενία ἀλλοδαπῶν ὑποτρόφων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ὡς καί Ἑλλήνων φοιτητῶν πού δέν ἔχουν οικονομικές δυνατότητες. Ἀνακαινίσαμε, μετά δύο χρόνια ἐργασιῶν ἐπισκευῆς καί συντήρησης, τό Προσκύνημα τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, τά ἔσοδα τοῦ ὁποίου στηρίζουν τό ἱεραποστολικό ἔργο. Παράλληλα, μέ δανειοδότηση, προχωρήσαμε στήν ἀγορά νέου ἰδιόκτητου Τυπογραφείου πού τό ἐκσυγχρονίσαμε σέ μεγάλο βαθμό, διότι, εἶναι ἀπλό: ἂν δέν παράγεις, δέν μπορείς νά ζήσεις καί νά στηρίζεις τό ἔργο σου. Ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶναι πιό βαθειά: ἡ Ἀποστολική Διακονία χωρίς Φοιτητικό Οἰκοτροφεῖο καί χωρίς Τυπογραφεῖο, πού τῆς ἐξασφαλίζει προορισμό καί βιωσιμότητα, θά εἶχε

μας εἶναι ἰκεσία γιά ὄλους ἐμᾶς. Εἴμαστε, γιατί ὁ Θεός εὐλογεῖ τά μικρά μας ἔργα καί ἀνταποδίδει καρπὸν ἑκατονταπλασίονα γιά νά οἰκοδομεῖται τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Εὐτυχῶς, ἡ ἀλήθεια εἶναι μία: ἡ δυναμικότητα καί τά μέσα γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο δέν εἶναι ἀνθρώπινα, ὅσο κι ἂν γίνονται ἢ διατίθενται ἀπό ἀνθρώπους, γιατί πίσω ἀπ ὅλα αὐτά κρύβεται ὁ Κύριος στὸν Ὅποιο ἀνήκει ἡ βασιλεία καί ἡ δεσποτεία τῶν καρδιῶν.

Μακαριώτατε Ποιμενάρχα μας,

Στὴ σύγχρονη ἐκκλησιαστική μας ζωὴ ὑπάρχουν ἀσφαλῶς πολλῆς ἀνάγκης πού ζητοῦν σοβαρὰ καί ὑπεύθυνη ἀντιμετώπιση. Ἀλλὰ τό ἀνοιγμα τῆς συνειδήσεως καί τῶν ἐνδιαφερόντων μας στήν οἰκουμένη προοπτικὴ τῆς Ὁρθοδοξίας δέν ἀποτελεῖ παράρτημα ἢ πάρεργο. Ἐντάσσεται μέσα στό καθολικό χρέος καί τό ἦθος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ εὐαισθητοποίησή μας στήν παγκόσμια ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας μας συνιστᾷ οὐσιαστικό στοιχεῖο γιά νά ζήσουμε βαθύτερα τὴν Ὁρθοδοξία, πού δονεῖται ἀπὸ τό μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως καί ἀναπνέει στήν ἀτμόσφαιρα τῆς Πεντηκοστῆς.

Μέ τά χαρίσματα πού σᾶς διακρίνουν, ὡς ἄνθρωπο εἰρήνης, καταλλαγῆς καί προσφορᾶς, ὡς ἄνθρωπο ὁραμάτων καί ἐλπίδων, Σᾶς παρακαλῶ νά στηρίξετε στό σῶμα τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας τό ζήτημα τῆς Ἱεραποστολῆς καί ὑποβάλλω ταπεινὰ τὴν παράκληση τό μείζον αὐτό θέμα τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, μέ τίς κανονικές καί πρακτικές του διαστάσεις, νά τεθεῖ ὡς θέμα συζητήσεως σέ μία ἐπόμενη Ἱεραρχία μέ σκοπὸ νά ἀναζωπυρωθεῖ ὁ θεσμός

αὐτὸς πού οὐσιαστικά ἐνισχύει καί ἀγκαλιάζει τίς Ἱεραποστολικές Ἐκκλησίες χρόνια τώρα.

Ἡ Ἀποστολική Διακονία καλεῖται, μέ Ἐσᾶς πρῶτο, νά συνεχίσει τό ἔργο αὐτὸ καί νά συστηματοποιήσει τίς πρακτικές δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτὸ ὑποβάλλω εὐλαβῶς πρὸς Ἐσᾶς καί τὴν Ἱερά Σύνοδο τὴν πρόταση, τό 2020, τό τρίτο δεκαήμερο τοῦ Αὐγούστου, πού εἶναι κλειστό τό Φοιτητικό Οἰκοτροφεῖο, νά διοργανωθεῖ καί νά φιλοξενηθεῖ ἐκεῖ ἓνα τριήμερο Συνέδριο γιά τὴν Ἱεραποστολή μέ

Πανοραμικὴ ἀποψη τῆς Αἴθουσας τῆς Ἱεραρχίας μέ τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελο στό βῆμα, κατά τὴν διάρκεια τῆς προσφώνησής του πρὸς τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο Β΄

κλῆσει, διότι δέν θά εἶχε καρδιά. Ἔτσι θά ἔσβηνε καί τό θέμα τῆς Ἱεραποστολῆς στήν κεντρικὴ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση.

Τέτοια ἐγχειρήματα τά ξεκινᾷς κάνοντας τόν σταυρὸ σου καί ὁ Θεός εἶναι μαζί σου. Δέν μπορείς νά προχωρήσεις χωρὶς Ἐκεῖνον. Χωρὶς προσευχὴ. Χωρὶς ὄραμα καί ἐλπίδα. Εἶναι ἓνα θαῦμα πῶς ὀλοκλήρωθηκαν τά ἔργα. Ἀντέξαμε, γιατί κάποιοι ἄνθρωποι προσεύχονται γιά μᾶς μέ ἀπλότητα καρδίας. Ὑπάρχουμε, γιατί τό χαμόγελο τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν

τή συμμετοχή εκπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, τῶν Ἱεραποστολικῶν Ἐκκλησιῶν, τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, τῶν Ἀδελφότητων καί τῶν Ἱεραποστολικῶν Συλλόγων, τῶν ἀλλοδαπῶν ὑποτρόφων, μέ σκοπό νά γνωρίσουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον, νά ἐνημερώσουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον καί νά δοῦμε τί μποροῦμε περισσότερο νά πράξουμε γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου, τήν δημιουργία ἐνός ἱεραποστολικοῦ δικτύου, τήν ἀναβάθμιση τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Σεμιναρίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, καί τήν διοργάνωση μικρῶν ἱεραποστολικῶν σεμιναρίων σέ ὅμορες Μητροπόλεις πού θά φιλοξενοῦνται σέ μία Τοπική Ἐκκλησία, μία Ἐνορία, ἕνα Μοναστήρι. Εἶναι καιρός ὅλοι νά συνεργασθοῦμε πιό συστηματικά, γιατί οἱ ἀνάγκες εἶναι πολλῆς καί τά αὐτονόητα ἔχουν παρέλθει. Τό πιό σημαντικό ὅμως εἶναι, μέσα ἀπό αὐτή τή συνεργασία, νά καλλιιεργήσουμε τό πνεῦμα τῆς Ἱεραποστολῆς καί νά βροῦμε ἀνθρώπους πού θά ἀσκήσουν τό ἱεραποστολικό ἔργο. Γι' αὐτό χρειάζεται νά ἐμπιστευθοῦμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον, νά ἀγαπήσουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον, νά ὑπερβοῦμε τίς ἐπικαιρικές δυσχέρειες, νά ἐνώσουμε δυνάμεις, νά συνδυάσουμε τήν τοπικότητα μέ τήν καθολικότητα, νά ἐμπνεύσουμε. Αὐτά πού συζητοῦνται σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο ἀποτελοῦν νέες προκλήσεις γιά τήν ἐκκλησιαστική συνείδηση καί δράση καί μᾶς δίνουν τήν εὐκαιρία τῆς μαρτυρίας τοῦ Εὐαγγελίου σέ νέες συνθήκες, μέ νέους τρόπους, διεισδύοντας σέ περιβάλλοντα καί ἐπηρεάζοντας νοοτροπίες πού μέχρι τώρα ἦταν κλειστές στόν Χριστιανισμό.

Ὁ Θεός ἔδωσε νά γνωρίσω τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο πρὶν τριάντα χρόνια. Ἀπό τότε πού πρωτοσυνάντησα τόν Ἐπίσκοπο Θεόδωρο πάντοτε ἦταν ἕνας ἱεραπόστολος. Ἕνας Ἀπόστολος τοῦ Εὐαγγελίου μέ ταπείνωση, μέ πραότητα, μέ εἰρήνη, μέ ἦθος, μέ ἀγάπη, μέ διάκριση, μέ εὐγένεια, μέ ἀπλότητα. Στό πρόσωπό του βρίσκει ἀπόλυτη ἐφαρμογή ὁ λόγος τοῦ ψαλτηρίου «πᾶσα ψυχὴ εὐλογοῦμένη, ἀπλή». Τά χρόνια, Μακαριώτατε, πέρασαν καί ὁ Θεός, «ἐπιβλή-

πων ἐπὶ τήν ταπείνωσιν τοῦ δούλου αὐτοῦ», Σᾶς ἀνέδειξε στή θέση τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί ὅλης τῆς Ἀφρικανικῆς Γῆς, εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Πέτρου, ὁ ὁποῖος ἠρπάγη αἰφνιδίως γιά τοὺς Οὐρανοὺς.

Ὁ μακαριστός προκάτοχός Σας, Πατριάρχης κυρός Πέτρος, ἦταν αὐτός πού στή δική μου καρδιά φύτεψε τήν ἀγάπη γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο καί τόν σεβασμό μου πρὸς τοὺς ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου στήν Ἀφρική. Τόν συνόδευσα τότε, μέ τήν εὐλογία τοῦ τότε Μητροπολίτου Θηβῶν καί Λεβαδείας καί νῦν Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κου Ἱε-

Ὁ Βυζαντινὸς χορὸς «Ἀντιφωνικὸν Μέλος» ὑπὸ τῆ διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτη κ. Γεωργίου Καμαριάρη πλαισιώνει μέ ὕμνους τὴν ἐκδήλωση

ρωνύμου, στήν Μητρόπολη τοῦ ὁποῖου διακονοῦσα, στίς εἰρηνικές ἐπισκέψεις του στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, στό Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας, στήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, στίς ἱεραποστολικές του ἐπισκέψεις στήν Οὐγκάντα καί στήν Κένυα. Ἐκεῖ συγκλονίστηκε γιά τό θαῦμα τῆς πίστεως πού μπορεῖς νά βιώσεις στήν καρδιά σου, ἀλλὰ δέν μπορεῖς νά τό ἐκφράσεις μέ λόγια. Ἔμεινα ἀρκετό καιρό μαζί μέ τόν Πατριάρχη στήν Ἀλεξάνδρεια καί στό Κάιρο. Θυμᾶμαι, ὅταν μέναμε στήν Ἀλεξάνδρεια, ἐργαζόμενοι συνήθως τό βράδυ, γιά νά διεκπεραιώσω τήν ἀλληλογραφία καί νά συντάξω τά ἔγγραφα, σέ ἕνα μικρό γραφεῖο, μόνος στήν αἴθουσα τοῦ Μεγάλου Συνοδικοῦ. Ὁ Πατριάρχης Πέτρος ἐρχόταν ἀπλῶς, τα-

πεινά και εύγενικά, μέ χτυπούσε στήν πλάτη, ώς άδελφός και πατέρας, και μέ καθηνούχιζε. Κάποια ήμέρα ό Πατριάρχης, ξαφνικά, μέ έκάλεσε στο γραφείο του και μου άνακοίνωσε τήν πρόθεσή του νά μέ προαγάγει σέ Άρχιγραμματέα του Πατριαρχείου και νά προχωρήσει άμέσως τή διαδικασία τής εκλογής μου εις Έπίσκοπον. Έσιώπησα στήν παράκληση του Πατριάρχου. Είχα άνατραφεί σέ εκκλησιαστικά περιβάλλοντα πού μου έχάριζαν άσφάλεια και παρουσία άδελφών. Η λειψανδρεία, τότε, στήν Άλεξάνδρεια, και ή μοναξιά του Πατριάρχη μέ έφόβισαν και δέν έτόλημσα νά διαλεχθώ μέ τήν παράκλησή του. Η

όποία θά δώσω λόγο στον Θεό. Κατέστην, διά τής Έκκλησίας, διάδοχος μεγάλων άνδρων και εύσεβών άνθρώπων πού ώς Γενικοί Διευθυντές έκόσμησαν τήν Έκκλησιαστική Ιστορία. Τρεις έξ αυτών ήταν Πρυτάνεις του Πανεπιστημίου Άθηνών και ένας είναι Προκαθήμενος Όρθοδόξου Έκκλησίας, ό Αρχιεπίσκοπος Άλβανίας Άναστάσιος, τον όποιο έν εύχαριστία μνημονεύω για τήν ιεραποστολική παρακαταθήκη πού μάς κληροδότησε και τά τόσα πού μέ έδίδαξε κατά τίς συναντήσεις μας. Μέ μοναδική, όμως, αυταπάρνηση διακόνησε τό έργο τής Έξωτερικής Ιεραποστολής και ό μακαριστός προκατόχος μου Μητροπολίτης Χριστουπόλεως κυρός Πέτρος, ό όποιος στήν εποχή του κλήθηκε νά αντιμετώπισει τό μεγάλο πρόβλημα τής μετακίνησης πολύτιμων και πολλών συνεργατών του ιεραποστολικού έργου από τήν Άφρική στήν Έκκλησία τής Άλβανίας λόγω τής εκλογής του Αρχιεπισκόπου Άναστασίου.

Ό Μακαριώτατος Πατριάρχης Άλεξάνδρειας και πάσης Άφρικής Θεόδωρος Β΄, περικοσμεί μέ άρχιερατικό έγκόλπιο τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Άγαθάγγελο, Γενικό Διευθυντή τής Άποστολικής Διακονίας

άτολημία και ό φόβος όδήγησαν σέ άρνηση.

Δέν Σας κρύβω, Μακαριώτατε, ότι αυτή ή άτολημία ήταν ένα άγκάθι στη συνείδησή μου για πολλά χρόνια. Τήν ήμέρα πού ή Έκκλησία άπροσδόκητα μου άνέθεσε τά καθήκοντα του Γενικού Διευθυντού τής Άποστολικής Διακονίας, ένιωσα ότι ό φιλόανθρωπος Θεός μου έδειχνε πλέον τήν όδό τής διακονίας πού μέ έταξε. Δέν ήμουν κοντά στον Πατριάρχη Πέτρο, αλλά είχα στα κοικά μου χέρια τήν ευθύνη όλου του έργου τής Ιεραποστολής τής Άποστολικής Διακονίας τής Έκκλησίας τής Ελλάδος. Η τότε άρνησή μου μεταποιήθηκε σέ θέση καίριας, τεράστιας, ιστορικής, εκκλησιαστικής και προσωπικής ευθύνης για τήν

Μακαριώτατε Προκαθήμενε τής Άλεξάνδρινής Έκκλησίας,

Σεις, πού νυχθημερόν αγωνίζεσθε για τή διάδοση του μνύματος τής σωτηρίας, πού περιοδεύετε στις χώρες των άντιθέσεων, των θλίψεων και των πολέμων και ευαγγελίζεσθε τήν ειρήνη, έχετε στον προσωπικό Σας βίο μία ευαγγελική πρωτιά πού δέν μπορεί κανείς νά Σας τήν άφαιρέσει: «είσθε ό έσχατος, και ό έσχατος είναι πρώτος». Πρώτος στήν άσκηση τής αγάπης, έσχατος ώς ό διακόνων.

Γι' αυτό, ή τιμητική διάκριση προς τήν Άποστολική Διακονία, επί ήμερών τής έλαχιστότητός μου, άντανακλή πρώτα στο δικό Σας πρόσωπο και μετά διαχέεται προς τά πρόσωπα των ταπεινών συνεργατών Σας σέ όλη τήν Άφρικανική Γή. Άποδεχόμενοι μέ ταπείωση, φόβο Θεού, συστολή και συγκίνηση, τήν ύψηλή αυτή τιμητική διάκριση, ως ευλογία του Παρακλητού και άνάληψη περαιτέρω ευθύνης, θεωρούμε ότι αυτή διαβαίνει τιμητικά επί τά πρόσωπα όλων των Αρχιεπισκόπων, των σεπτών Ιεραρχών πού συμπαρίστανται στο ιεραποστολικό έργο, των Μελών του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου, των μακαριστών Γενικών Διευθυντών, των

δωρητῶν καί εὐεργετῶν τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς σέ ὅλα τά μετερίζα, ἐπώνυμους καί ἀνώνυμους, πού μᾶς διδάσκουν μέ τήν ἀγάπη τους στό ἱεραποστολικό ἔργο καί μᾶς ἐμπιστεύονται, τῶν ἀνθρώπων πού ἄσκησαν τό ἱεραποστολικό ἔργο, τῶν ἐργαζομένων στήν Ἀποστολική Διακονία, καί, τέλος, εἶναι ἀντίδωρο μνήμης γιά ὄλους ἐκείνους, κληρικούς, μοναχούς, μοναχές καί λαϊκοί, πού, ὡς εὐλογημένες ὑπάρξεις καί φωτεινές προσωπικότητες, ἀγωνίσθηκαν καί κακοπάθησαν γιά τήν σπορά τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί θυσιάσαν τά πάντα γιά τοὺς Ἀφρικανούς ἀδελφούς μας. Ἄς εἶναι ἡ μνήμη αὐτῶν αἰωνία!

Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,

Ὁ γάλλος φιλόσοφος Σάρτρ προέτρεπε τοὺς ἀνθρώπους νά ἀγαποῦν μόνο τή γῆ. Ὁ ὀρθόδοξος ἄνθρωπος καί ὁ Ἑλληνας ἀγαποῦν τή γῆ μέχρι τόν οὐρανό! Καί αὐτό μᾶς δίδει τήν δύναμη νά ἀγωνιζόμαστε καί νά καταθέτουμε μέ σύνεση καί πραότητα λόγο γιά τήν ἐλπίδα πού ἔχουμε στήν καρδιά μας.

Μπροστά στό ἔδρανό σας ἔχει τοποθετηθεῖ ἓνα μικρό κουτί πού περιέχει ἓνα κομποσκοῖνι πλεγμένο μέ πέντε πέτρες πού ἔχουν τά χρώματα τῶν 5 Ἡπείρων. Αὐτό συμβολίζει τήν παγκοσμιότητα τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου καί σᾶς τό προσφέρουμε, ὡς εὐλογία καί ἀναμνηστικό τῆς παρουσίας ἡμέρας, μέ τήν παράκληση νά προσεύχεσθε γιά ὄλους ἐμᾶς.

Σᾶς εὐχαριστῶ γιά τήν τιμή, τήν ὑπομονή καί τήν παρουσία!

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρόεδρε τῆς Δημοκρατίας,

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καί περιπόθητε ἀδελφέ,

Προερχόμενοι ἀπό τό Ἱερόν Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τήν Ἀφρικήν, ἀπό τήν Πόλιν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καί Βασίλισσα τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, τήν Ἀλεξανδρείαν τῆς Αἰγύπτου, τήν Καθέδραν δηλονότι τοῦ Παλαιφάτου καί Ἀποστολικοῦ ἡμῶν Πατριαρχείου, ἤλθομεν ἀγαλληομένω ποδί, τῇ πάντοτε εὐγενῇ διαθέσει καί φιλοτίμῳ ἀγάπῃ τῆς Ὑμετέρας

περισπουδάστου καί λίαν πεφιλημένης ἡμῖν Μακαριότητος, Ἁγίε ἀδελφέ, ἐν μέσῳ ἀπάντων ὑμῶν τῶν ἐκλεκτῶν καί ἀγαπητῶν, εἰς τὰς αὐλὰς τῆς ἀδελφῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ νά ἐκφράσωμεν τήν Πατριαρχικήν ἡμῶν εὐαρέσκειαν πρὸς τόν Ὄργανισμόν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος διεδραμάτισε καί συνεχίζει νά διεδραματίζει ἐπί ικανάς δεκαετίας σπουδαῖον ὁμολογουμένως ἔργον, οὐχί μόνον εἰς τήν διακονίαν καί προβολήν τοῦ πολυσχιδοῦς ἔργου τῆς

Ὁ Μητροπολίτης Φαναρίου ἀσπάζεται τή δεξιὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας

Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καί γενικότερον εἰς τήν στήριξιν τοῦ ἔργου τῆς καθόλου Ἐκκλησίας καί εἰδικότερον τῆς κατ' ἐξοχήν Ἱεραποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἥτοι τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ Θρόνου, ὅστις μεταφέρει τό μήνυμα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας εἰς τὰς ποικιλοτρόπως ταλαιπωρημένας ἀφρικανικάς ψυχάς.

Ἄγγελος ἐνισχύων τό Ἱεραποστολικό ἔργον τοῦ Πρεσβυγενοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς, τό ὁποῖον ἀγωνίζεται, ὅση Αὐτῷ δύναμις, νά μεταδώσῃ τό Εὐαγγέλιον τῆς ἀγάπης καί τῆς ἐλπίδος εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ἀφρικανικῆς Ἡπείρου, οἰκοδομῶν ψυχὰς διψώσας διὰ τόν λόγον τοῦ ταπεινοῦ Ναζωραίου, τυγχάνει, κατὰ κοινήν ὁμολογίαν, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ εὐφήμως γνωστοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Αὐτῆς. Ἡ προσφορά αὐτῆς τεραστία καί ἀνεκτίμητος,

παγκοίως γνωστή και πανθομολογούμενη.

Τί να αναριθμηθεί κανείς από τον πλοῦτον τῶν δραστηριοτήτων αὐτῆς: τὰς χορηγούμενας ὑποτροφίας δι' ἀνωτέρας σπουδὰς πτωχῶν φοιτητῶν, τὴν καταβολὴν κατὰ μῆνα μισθῶν τῶν ἀφρικανῶν μας ἀδελφῶν ἱερέων, τὰς ἐκδόσεις λειτουργικῶν βιβλίων, κατηχητικῶν βοηθημάτων, ἀλλὰ καὶ τὴν σημαντικὴν ἐκδοσὶν τοῦ ὑπὲρ ἑκατονταετιᾶν κυκλοφοροῦντος περιοδικοῦ τοῦ Θρόνου τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Πάνταινος»; Ταῦτα πάντα βε-

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρος Β΄ μετὴν ἑκπρόσωπο τῆς Νέας Δημοκρατίας κ. Ὁλγα Κεφαλογιάννη, τὴν Πρέσβειρα τῆς Οὐνέσκο κ. Μαριάνα Βαρδινογιάννη καὶ τὸν Προϊστάμενο τοῦ Γραφείου Εὐρωπαϊκῶν καὶ Πολιτιστικῶν Προγραμμάτων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κ. Δημήτριο - Ἄρη Μυλῶνα

βαίως ὑπὸ τὴν πεπνυμένην καθοδήγησιν τῆς Α. Μακαριότητος, τοῦ λίαν πεφιλημένου ἀδελφοῦ, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου Β΄, τοῦ φιланθρώπου καὶ φιλοπροόδου, ὁμοῦ μετὰ τῶν τετιμημένων συνεργῶν Αὐτοῦ ἐν Κυρίῳ, τῶν Σεβασμιωτάτων ἁγίων Ἀρχιερέων, τῶν συγκροτούντων τὸ Σεπτόν Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς κάθε ἱεραποστολικὴν χρεῖαν ἡμῶν οὐδέποτε ἐκώφευσεν ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία καὶ ἰδιαίτερος κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετιᾶν, ὁ Γενικός Αὐτῆς Διευθυντής, ὀτρυνὸς ἐργάτης, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος. Ἰσταται νυχθημερόν

λαμπὰς ἄσβεστος καὶ κανδήλα καιομένη ἀκοίμητος διὰ τὰς ὑλικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ἱεραποστολῆς, ὡς ἄλλος Κυρηναῖος τῆς μαρτυρικῆς καὶ ποτνίας Ἐκκλησίας τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, διὸ ἐκφράζομεν τῷ Θεοφιλεστάτῳ ἀδελφῷ τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐαρέσκειαν καὶ τὴν πατρικὴν ἡμῶν ἀγάπην.

Ἡ συνδρομὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἰς τὸ τιτάνιον ἔργον τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας, τυγχάνει ἀποφασιστικῆς σημασίας, διὸ καὶ αἱ εὐχαριστίαι ἀναμείβονται εἰς τὸν Θρόνον τοῦ Θεοῦ «μόνον μὲ τὴν γλῶσσαν τῆς καρδίας».

Διὰ τοὺς πτωχοὺς Ἱεραποστόλους, Μακαριώτατε, ἰσχύει τὸ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, «ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐκ ὑπάρχει μοι· ὁ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι» (Πράξ. 3,6), δηλαδή ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ σκαπανεῖς τῆς ἀγόνου ἐνίστε Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου, ἡ ἡμετέρα Μετριότης καὶ οἱ περὶ Αὐτὴν Ἐπίσκοποι καὶ συμπρεσβύτεροι καὶ ἀφιερωμένοι ἀδελφοί, οὐ παύομεθα «εἰς ἀντιπελάργησιν» δεόμενοι τοῦ Κυρίου ὅπως ἐνδυναμοί τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὰ Τίμια Μέλη τῆς περὶ Ὑμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸ πολυεὺθυνον ἔργον Ὑμῶν, ἐν ὑγιεῖᾳ ἀείποτε ἀκλιονήτῳ καὶ μακρότῳ ἡμερῶν.

«Ἐπιλείψει γὰρ με διηγούμενον ὁ χρόνος» (Ἐβρ. 11,32) περὶ τοῦ ἔργου ἀγάπης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου, ἥτις ἐν μέσῳ τῶν Συμπληγάδων τῶν καιρῶν πορεύεται πρὸς τὸ μέλλον τῆς ἐλπίδος. Ἀλλ' ἔάν ἐγὼ «σιωπήσω πάλιν οἱ λίθοι κεκράζονται» (Λουκ. 19,40) περὶ τοῦ ὡς εἴρηται ἔργου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐκλεκτὴ ὁμήγυρις, ἡ Ἀλεξανδρινὴ Ἐκκλησία καὶ ὁ Πατριάρχης προσωπικῶς διατηροῦμεν πάντοτε ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν δι' ὅσα ἄξια ἐπαίνου καὶ μιμήσεως προσφέρει ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Ἱεραποστολικὸν ἀγρόν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς.

Διὸ καὶ ἐγνώμεν ἐκφράσαι ὀλοθύμους εὐχαρι-

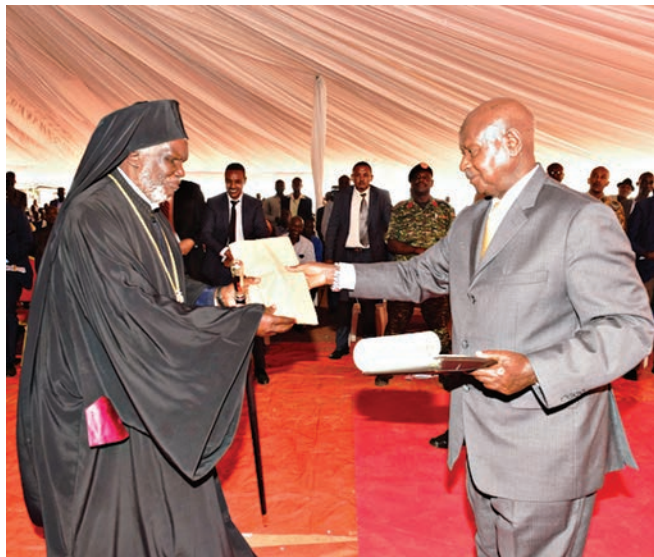
σίας, Μακαριώτατε, πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, διότι, κατὰ μέγαλον μέρος, τὸ ἐν Ἀφρικῇ ἔργον τῆς Ἱεραποστολῆς καὶ ἡ βίωσις τῆς χαρμολύπης τοῦ Σταυροῦ ὑπὸ ἑκατοντάδων χιλιάδων Ὁρθοδόξων Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν, «ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε», ἐν πολλοῖς ὀφείλεται εἰς τὴν ἔμπρακτον συμπαράστασιν καὶ ἀρωγὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἀναλαβούσης ἔργον Καλοῦ Σαμαρείτου, «πλησίον», δι' ἀναριθμήτους ἀνθρώπους εἰς

τὴν Μαύρην Ἥπειρον, τὴν Ἥπειρον τοῦ Μέλ्लητος, ὡς πάντοτε λέγομεν, εὐεργετοῦσα αὐτοὺς καὶ ἐκφράζουσα ἐμπράκτως τὸ φιλόφθον ἦθος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Σὰς εὐχαριστῶ.

Ἐπιμέλεια - Παρουσίαση: Γρ. Εὐρωπαϊκῶν καὶ Πολιτιστικῶν Προγραμμάτων τῆς Ἀπ. Διακονίας

Ὁ Πρόεδρος τῆς Οὐγκάντα πρωτοστατεῖ στὴν ἀνέγερση τοῦ Ὁρθόδοξου Καθεδρικοῦ Ναοῦ

Παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Οὐγκάντας κ. Γιουέρι Μουσέβενι, πραγματοποιήθηκε, τὴν Κυριακὴ 5 Μαΐου, ἡ τοποθέτηση θεμελίου λίθου γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Ἀξίζει νὰ ὑπογραμμισθεῖ ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Οὐγκάντας, πρωτοστατεῖ γιὰ τὴν συγκέντρωση τῶν χρημάτων πού ἀφορᾶ στὴν ἀνέγερση τοῦ Ναοῦ, μὲ πόρους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, τὴν Αἰθιοπία καὶ τὴ Ρωσία.

Σύμφωνα μὲ πληροφορίες, ὁ κ. Μουσέβενι προσέφερε 30 ἑκατομμύρια σελίνια καὶ δεσμεύτηκε γιὰ ἄλλα 275 πού θὰ δοθοῦν γιὰ ἀνοικοδομήσεις Ναῶν

στὴν Καμπάλα. «Θά συντονίσω μιά ὁμάδα ἡ ὁποία θά κινητοποιηθεῖ γιὰ ἐξεύρεση πόρων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θά στηρίξω τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς Ἁγίας Σοφίας» ἀνέφερε ὁ Πρόεδρος τῆς Οὐγκάντας πρὸς τὸν Μητροπολίτη Οὐγκάντας κ. Ἰωνᾶ.

Ὁ Καθεδρικός Ναός θά χτισεῖ σὲ ἀνάμνηση τῶν 100 χρόνων ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν Οὐγκάντα, ἡ ὁποία σύμφωνα μὲ τὸν γενικὸ Εἰσαγγελέα τῆς χώρας «ἀνθίζει καὶ προκόβει μὲ τὴ δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Καμπάλας καὶ πάσης Οὐγκάντας

Δύο νέοι Ἀφρικανοί μοναχοί

Ἡμέρα εὐλογητή καί συνάμα ἱστορική θά παραμείνει γιά τήν Ἱερά Μονή τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Κοιλουέζι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κατάνγκας, ἐκεῖνη τῆς κουρᾶς δύο νέων μοναχῶν. Μετά ἀπό μακρά περίοδο δοκιμασίας καί πολύ πνευματικό ἀγῶνα, ἐκάρησαν μοναχοί ἀπό τόν ἐπίχωρο Ἀρχιερέα. Ὁ πρῶτος ἀπό Μύρων μετονομάσθηκε Θεόδωρος μοναχός, πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄ καί ὁ δεύτερος ἀπό Μαρτίνος σέ Μελετίος μοναχός πρὸς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτου Κατάνγκας κ. Μελετίου.

Μετά τήν κουρά δόθηκαν στούς δύο μοναχοὺς πατρικές εὐχές καί κατάλληλες πνευματικές νοουθεσίες, νά συνεχίσουν τόν καλὸ ἀγῶνα τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Ὁ μοναστηριακὸς ναὸς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἦταν κατάμεστος ἀπὸ πιστοὺς, πού συμμετείχαν μὲ εὐλάβεια στὰ τελοῦμενα. Ἄπαντες εὐχήθηκαν στούς δύο μοναχοὺς νά παραμείνουν συνεπεῖς στὸν δρόμο τῆς μοναχικῆς ἀφιέρωσης. Ἡ Ἱερά Μονή τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων στὸ Κοιλουέζι, ἀκολουθεῖ τὸ ἀγιορείτικο Τυπικὸ καί ἐνισχύεται μὲ ἔμπυχο δυναμικὸ προσωπικὸ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος καί ἀποτελεῖ μεγάλη εὐλογία καί πνευματικὴ ἐνίσχυση γιά τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία.

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Κατάνγκας

Ὅμαδικές βαπτίσεις νεόφυτων πιστῶν

Τὴν 14η Ἰουνίου 2019 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεήμων, τέλεσε στὸ ὑπαίθριο βαπτιστήριο τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου Pointe - Noire τὸ Βάπτισμα κατχουμένων ὄλων τῶν ἡλικιῶν.

Ὅπως πράττει πάντοτε πρὶν τὴν ἔναρξη τῆς Ἀκολουθίας τῆς Κατχήσεως, περιέγραψε καί ἐρμήνευσε τὰ στάδια τελέσεως τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου καί

ἀπύθυνε πατρικές νοουθεσίες στὰ νεόφυτα, πλεόν, μέλη τῆς Ἐκκλησίας, μεταφέροντας ἐπίσης πρὸς αὐτὰ τὴν χαρὰ καί τὴν εὐλογία τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β.

Ἄμέσως μετὰ ἀναχώρησε ἀεροπορικῶς πρὸς τὴν πρωτεύουσα Μπραζαβίλ, προκειμένου τὸ πρῶν τῆς 15ης Ἰουνίου νά ταξιδέψει πρὸς τὸ Βόρειο Κονγκό, γιά νά ἐορτάσει τὴν Πεντηκοστή μὲ τοὺς Ὁρθοδόξους Πυγμαίους.

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν

Ἑρώτηση:

Ποιά ἡ σχέση ρατσισμού καί χριστιανικῆς ἱεραποστολῆς;

Ἀπάντηση:

Ἡ σχέση μεταξύ τοῦ ρατσισμού καί τῆς γνήσιας Ὁρθόδοξης ἱεραποστολῆς δέν εἶναι καθόλου καλή. Ὁ ρατσισμός ἔρχεται σέ ἀντίθεση καί ἀνατρέπει τή βάση καί τίς ἀρχές τῆς χριστιανικῆς ἱεραποστολῆς. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ἰδρυτής τῆς Ἐκκλησίας εἶπε πρὸς τοὺς μαθητές καί Ἀποστόλους καί πρὸς ὅλους τοὺς ἱεραποστόλους: «Πορευθέντες, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη» (Ματθ. 28,19). Δέν εἶπε μαθητεύσατε ὀρισμένα ἔθνη, ὀρισμένους λαούς, φυλές, ράτσες, φυλὰ κ.τ.λ., ἀλλὰ εἶπε ὅλα τὰ ἔθνη, ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀνεξαρτήτως χρώματος, γλώσσας, πολιτισμοῦ, πολιτικοῦ συστήματος ἢ τάξεως, ἐλεύθερους ἢ δούλους κ.τ.λ., χωρὶς ρατσιστικὴ διάθεση ἢ διάκριση.

Ἐξ ἄλλου ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν Παῦλος ἔγραψε: «Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδέ Ἑλληνην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδέ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καί θήλυ· πάντες γάρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. 3,28).

Ἐν πρώτοις ἐδῶ πρέπει νά προσέξουμε καλὰ τὴν χρησιμοποίηση τοῦ ρήματος «ἔνι» («οὐκ ἔνι»). Καί μάλιστα ἐπανειλημμένως. Τὸ ρῆμα αὐτὸ εἶναι συντεταγμένη μορφή τοῦ ρήματος ἔνεστι. Δέν λῆει ἀπλῶς καί γενικῶς οὐκ ἔστι (= δέν ὑπάρχει) ἀλλὰ λῆει οὐκ ἔνεστι (= δέν ἐνυπάρχει, δέν ὑπάρχει μέσα, δέν ὑπάρχει κατὰ βάθος, στήν οὐσία). Καί δέν μπορούσε νά γράψει «οὐκ ἔστι», γιατί δέν μπορούμε νά ποῦμε ὅτι δέν ὑπάρχει διαφορά, ἔστω

ἐξωτερική, μεταξύ ἄρρενος καί θήλειος, μεταξύ ἀνδρός καί γυναίκος.

Ἄλλ' ἐκτός τοῦ χωρίου αὐτοῦ καί στήν πρὸς Κολλασσαεῖς ἐπιστολή του ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει: «...ὅπου οὐκ ἔνι Ἑλληνην καί Ἰουδαῖος, περιτομή καί ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καί ἐν πᾶσιν Χριστός» (Κολλ. 3,11).

Καί στό χωρίο αὐτό διαπιστώνουμε ὅτι ὁ θεόπνευστος Παῦλος χρησιμοποιοῖ τὸ ρῆμα «ἔνι», τ.ἔ. τὸ «ἔνεστι» καί ὄχι ἀπλῶς τὸ «ἔστι». Ἄρα ἡ χρησιμοποίηση (ἢ ἐπανειλημμένη) τοῦ «ἔνι» δέν εἶναι τυχαία. Μᾶς ὑποδεικνύει ὅτι πρέπει νά τὴν προσέξουμε ἰδιαίτερως. Θέλει νά μᾶς πεί ὄχι ὅτι δέν ὑπάρχουν, δέν ὑφίστανται Ἑλληνες ἢ Ἰουδαῖοι ἢ ἄλλα ἔθνη καί λαοί ἢ ἐλεύθεροι καί δοῦλοι ἢ κατακτητές καί ὑπόδουλοι ἢ πολιτισμένοι καί ἀπολίτιστοι ἢ ἄνδρες καί γυναῖκες κ.ο.κ., ἀλλὰ ὅτι ὅλοι αὐτοί ἐν Χριστῷ εἶναι κατ' οὐσίαν ἴδιοι, ἐσωτερικῶς μοιάζουν καί ἀκόμη πε-

ρισσότερο εἶναι «ἕνα». Γι' αὐτὸ καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονίζει: «Πάντες γάρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. 3,28) καί ἐπαναλαμβάνει: «Πάντα καί ἐν πᾶσιν Χριστός» (Κολλ. 3,11).

Ἄρα δέν ὑπάρχει καμμία σχέση μεταξύ ρατσισμού καί χριστιανικῆς διδασκαλίας καί ἱεραποστολῆς, ὅταν εἶναι ὁ Χριστός «εἰς τὸ μέσον ἡμῶν».

Παν. Ἰ. Μπούμυς

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς νύπορεῖτό τις, ὤρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. 1α' 29)

Ἄπό 01-01-2019 ἕως 31-03-2019 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἀπό τοὺς:

Ἄγᾶ Ἀνδρέα 50 • Ἀγγελίνα Παναγιώτη 100 • Ἀθανασίου Παναγιώτα 5 • Ἀλεξάνδρου Ἰωάννη 100 • Ἀμοργιανιώτη Φωτεινή 100 • Ἀντωνιάδου Σοφία 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 77) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 458) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 694) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 755) 240 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 455, 754) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 753) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 63) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 442) 600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 72) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 16) 720 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 769) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 759, 760) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 468, 761) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 483, 788) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 448) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 443) 200 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1870) 90 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1861) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 911) 380 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1857) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1883) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 766) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 472) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1879) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1881)

90 • Ἀρμπῆ Ἐ. 16 • Ἀσημάκη Ἀρχοντούλα 20 • Ἄσυλο Ἀνιάτων 485 • Βάκρο Γεώργιο 100 • Βαηλιανᾶτο Παράσχο 15 • Βασιλοπούλου Σοφία 120 • Βάϊο Γεώργιο 30 • Βεληβασάκη Γεώργιο 50 • Βενιέρη Αἰκ. 100 • Βέττα Γεωργία 40 • Βηλιάκη Ἀργυρώ 20 • Βηλαγκούλη Νίκη 50 • Βηλαχιώτη Βασιλική 50 • Βούληγερη Πολύκαρπο 50 • Βουτενιώτη Ἀνδρέα 20 • Γαυρίδου Σοφία 100 • Γερογιώργη Ἀναστασία 70 • Γεωργιάδη Φαίδωνα 5 • Γεωργίου Ἐλευθέριο 15 • Γιαννακόπουλο Ἀ. 500 • Γιαννέλου Ἡλέκτρα 30 • Γιαννοπούλου Παναγιώτα 25 • Γκανασούλη Ταξιάρχη 50 • Γκασδαγλή Ἀντώνιο 20 • Γκότση Χρῆστο 50 • Γκουρβέλου Χριστίνα 100 • Γουρᾶ Σοφία 36 • Γρίβα Μιχάλη 10 • Δαμιανό Ἀναστάσιο 50 • Δεληγιώργη Κων/νο 60 • Δεληλή Νικόλαο 50 • Δημητρακοπούλου Ἀντωνία 50 • Δημητρίου Νίκη 40 • Διαμαντόπουλο Θεόδωρο 30 • Διαμαντοπούλου Ἐλένη 15 • Δοξᾶ Παναγιώτα 100 • Δούγαλη Παναγιώτη 50 • Δραγώγια Βασ. 50 • Δρακουλάκη Μενέλιος 70 • Δρίζη Θεόδωρο 10 • Ἐγγηέζου Φίλια 10 • Ἐλπιδοφόρο Ἰωάννη 50 • Ζαχαρίου Νέλη 100 • Ζηλιανᾶκη Ἐλένη

70 • Ζουμπούλογλου Χρυσουγή 50 • Ζυγοῦρα Ἀνδρέα 20 • Ζωχιοῦ Δέσποινα 100 • Ἡλία Εὐάγγελιο 100 • Ἡλιάδης Κων/νο 10 • ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟ «ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 30 • Ἱεροδιακόνου Ἀνδρέα 200 • Ἰουλιανή καθηγουμένη 20 • Κακαράτζα Ἀντώνιο 10 • Κανδαράκη Ἀντώνιο 100 • Καντᾶ Νικηφόρο 250 • Καντιδάκη Ἰωάννη 30 • Καραμπερόπουλο Ρήγα 50 • Καρέτσου Σπυριδοῦλα 35 • Καρκάνη Φίλιππο 25 • Καρυώτου Χαρίκλεια 50 • Κατηφόρη Χρῆστο 30 • Κατσίκη Ἀθανάσιο 30 • Κατσώρα Ἀλέξανδρο 20 • Κεκελέκη Εὐαγγελία 20 • Κέρκυρα Δημήτριο 20 • Κληρονόμο Ἰωάννη 100 • Κοκκινοφτᾶ Κωστή 12 • Κοκκόρη Εὐσέβιο 50 • Κοπιτοπούλου Ἐλένη 20 • Κορακιανίτου Ἀγ. 400 • Κορίκη Μάχη 50 • Κορνάρο Χαράλαμπο 30 • Κουκῆ Κων/νο 5 • Κουλαφῆτη Ἄγγελιο 92 • Κούλη Ἀγάπη 300 • Κουνδῆ Νικόλαο 50 • Κουπαράνη Στέργιο 46 • Κούστα Ἀθικιῆα 200 • Κουτσογιάννη Δ. 80 • Κρεζιά Εὐριδίκη 30 • Κωνσταντάκου Εὐσεβεία 20 • Κωνσταντινίδου Ἐλεοῦσα Μαρία 50 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 20 • Κωσταδῆμα Γεώργιο 40 • Κωστοπού-

δὴ Εὐστάθιο 15 • Μικωνιάτη Μιχαήλ 100 • Νάννου Εἰρήνη 50 • Νικητόπουλο Περικλῆ 10 • Ξαπλαντέρη Ὀλυμπία 50 • Ὁμάδα Συμπαράστασης Ἱερ/λῆς Αἰγίου 400 • Παλαμίδα Λάζαρο 100 • Παναγιώτου Ἀνδριάνα 12 • Πανταζόπουλο Στ. 100 • Πανταζοπούλου Ἀδαμαντία 50 • Παπαδημητράκη Ἐλένη 20 • Παπαδημητρίου Ἀρίσταρχο 100 • Παπαδημητρίου Γεώργιο 50 • Παπαζάνη Γεράσιμο 50 • Παπακωνσταντίνου Β. Νικόλαο 55 • Παπανδρικοπούλου Εὐδοξία 20 • Παπανικολάου Μαίρη 30 • Παπαχρήστου Βελλῆ Θεοδούλη 20 • Παρτάλη Ἐλισάβετ 20 • Πατούνα Ἴμ. 30 • Πατρινοῦ Εἰρήνη 50 • Πατσογιάννη Δημήτριο 90 • Πετρῆ Κώστα 10 • Πετρόπουλο Παναγιώτη 55 • Πετρόπουλο Φώτιο 100 • Πόθου Μαργαρίτα 50 • Πουλάκη Μαργαρίτα 50 • Σακιώτη Κων/νο 50 • Σπάθη Θεόδωρο 20 • Σπίνουλα Βαρβάρα 10 • Σταθοράκη Χρυσούλα 100 • Στρούμπα Παντελῆ 20 • Τελωνιάδου Πατρικία 6 • Τζήμα Ν. Δημήτριο 200 • Τζιντζιο Γεώργιο 40 • Τζιρίτη Κωνσταντίνα 1.000 • Τριανταφυλλάκη Γεώργιο 12 • Τσαϊλῆ Οὐρανία 200 • Τσαντήλα Μόκκα Ἀθανασία 30 • Τυριτίδου Αἰκ. 25 • Ὑφαντῆ Ἰωάννη 30 • Φουνδουλάκη Ἰωάννα 50 • Φωτόπουλο Χρῆστο 10 • Χανιωτάκη Εὐάγγελιο 10 • Χαρίση Κων/νο 800 • Χατζημόσχο Δημήτριο 200 • Ψαρουδάκη Παναγιώτα 50 • Ψηλολίγνου Ἐλένη 50 • Ψιαχοῦλια Ἀντώνιο 30.

ἴου Παναγιώτα 20 • Λιβιεράτο Δημήτριο 20 • Λιναρδάτου Ἐρνεστία 50 • Μάλληλη Γεώργιο 30 • Μανθόπουλο Κων/νο 1.000 • Μαρκαντωνάτο Γεώργιο 40 • Μαυρῆ Ἄννα 20 • Μεντῆ Μόρφη 50 • Μονή Ἀγ. Παρασκευῆς 30 • Μονή Εὐαγγελισμοῦ 50 • Μονή Μακαριωτίσσης 100 • Μπάμπη Παναγιώτα 50 • Μπαρ-

Ἐπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεμελίωση Ναού στη Μητρόπολη Κανάγκας <i>Ἀπό τὴν Ἱερά Μητρόπολη Κανάγκας</i>	2
Ἡ συμβολὴ τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Παπασαραντόπουλου στὴν Ἱεραποστολική προσπάθεια τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας <i>† Ὁ Κινσάσας Νικηφόρος</i>	3
Ἱεραποστολικές ιστορίες ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη <i>Μ.Σ.Π.</i>	8
Ἐνθρόνιση τοῦ Ἐπισκόπου Τοιλιάρας κ. Προδρόμου <i>Ἀπό τὴν Ἱερά Ἐπισκοπὴ Τοιλιάρας καὶ Νοτίου Μαδαγασκάρης</i>	10
Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ στὴν Κένυα <i>Ἀπό τὴν Ἱερά Μητρόπολη Ναιρόμπης</i>	14
Νέα Ὁρθόδοξη κοινότητα στὴν Ἀνατολικὴ Οὐγκάντα <i>Ἀπό τὴν Ἱερά Ἐπισκοπὴ Γκούβου</i>	15
Ἀπονομὴ Τιμητικῆς Διακρίσεως στὴν Ἀποστολικὴ Διακονία <i>Γραφεῖο Εὐρωπαϊκῶν καὶ Πολιτιστικῶν Προγραμμάτων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας</i>	16
Ὁ Πρόεδρος τῆς Οὐγκάντας πρωτοστατεῖ στὴν ἀνέγερση τοῦ Ὁρθόδοξου Καθεδρικοῦ Ναοῦ <i>Ἀπό τὴν Ἱερά Μητρόπολη Καμπάλας</i>	26
Δύο νέοι Ἀφρικανοὶ μοναχοὶ <i>Ἀπό τὴν Ἱερά Μητρόπολη Κατάνγκας</i>	27
Ὁμαδικές Βαπτίσεις νεόφυτων πιστῶν <i>Ἀπό τὴν Ἱερά Μητρόπολη Μπραζαβίλ καὶ Γκαμπόν</i>	27
Νομοκανονικά <i>Παναγιώτης Ἰ. Μπούμης</i>	28
Δωρητές <i>Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης</i>	29

Ἐξώφυλλο: Ἀνταλλαγὴ ἀδελφικοῦ ἀσπασμοῦ μεταξύ τῶν δύο Προκαθημένων, Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄ καὶ Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου Β΄ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἐκδήλωσης τῆς ἀπονομῆς Τιμητικῆς Διάκρισης στὴν Ἀποστολικὴ Διακονία, γιὰ τὴν συμβολὴ τῆς στὸ ἔργο τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολιῆς.

Ὁπισθόφυλλο: Ὁ ζωγραφικὸς πίνακας πού χάρισε ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας στὴν Ἀποστολικὴ Διακονία καὶ ἀναπαριστᾷ τὸν Ἀπόστολο καὶ Εὐαγγελιστὴ Μᾶρκο καὶ τὴν Ἀφρικανικὴ ἤπειρο.

Πάντα τὰ ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΛΗ΄, τεῦχος 150, Ἀπρ. - Μάιος - Ἰούνιος 2019
Τριμηνιαῖο Ἱεραποστολικὸ περιοδικὸ
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μετ' τρόπο υπεύθυνο γιὰ τίς ὀρθόδοξες Ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τὸν κόσμο.

* Ἐνημερώνει πάνω σὴν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μετ' ποικίλα προβλήματα καὶ χαρίσματα.

Ἰδιοκτήτης: Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης-Διευθυντής: Ὁ Μητροπολίτης Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Αρχιεπίσκοπος Τυράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντὴς κατὰ τὰ ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὄλης: Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολιῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ἘΘΝΗ» Ἀποστολικὴ Διακονία, Ἰω. Γενναίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.315 - 316. Fax 210-7272.310.

Συνδρομὴ γιὰ 1 χρόνο:

Ἑσπεριζοῦ	€ 5
Κύπρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Γιὰ τοὺς φοιτητὲς καὶ μαθητὲς:	€ 2,50
Τιμὴ τεύχους	€ 1,25

* Τὸ ποσὸν τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικὸ χαρακτῆρα. Δέν ἀποσκοπεῖ μόνο στὴν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλὰ καὶ στὴ διαμόρφωση υπεύθυνης Ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτὲς προαιρετικὲς προσφορὲς γιὰ τὴν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Χρήστος Κωβαῖος.

Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρουονέρι Ἀττικῆς

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ (All Nations)

Year 38, No 150, Apr.-May-June 2019

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21 Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Του Γραφείου
Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
Αριθμός Πόστες
9

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΣΤΟ ΚΡ. ΑΔΕΙΑΣ 172067 Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3538

Ο ΑΓΙΟΣ

ΑΠΟΤΟΛΟΣ

ΚΥΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΙΣ ΣΥΝΟΔΟΠΟΡΟΙΣ ΠΕΛΛΗΣ
ΚΑΡΤΗΣ ΕΥΧΑΙΡΕΙΣ Η ΑΓΡΑΚΗ ΕΠΙΠΗ,
Ω ΠΙΤΙ Κ ΠΛΥΝΗ ΜΕΖΑΡΕΙΣ Κ
ΠΙΣΗΣ ΑΓΡΑΚΗΣ ΚΚ ΘΕΟΔΩΡΩ Β

ΜΕΤΑ ΥΠΗΚΗΣ ΑΓΙΩΝ Κ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΩΝ Β
Ο ΕΙΣ ΧΡΟΝΟΝ ΔΙ ΠΗ

